

VIENYBĖ

AMERICAN DAILY

Visi Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuviai dar sykį primenama, kad vasario 13 dieną didysis Vienybės koncertas — Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimas.

LII. METAI 18 (310) N.

BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 22 D.

KAINA 3 CENTAI

DABAR

Kalbos kursai
Lily Pons
Naujas lietuvis
Širvydo namas

JUOZAS TYSLIAVA

Didžiojo New Yorko lietuviai, ypač jų organizacijos, turėtų daugiau susidomėti lietuvių kalbos kursais Columbijos universitete. Iki šiol, kiek žinoma, šiais kursais daugiausia rūpinasi New Yorko Lietuvių Profesionalų Draugija ir Studentų Alumnų Klubas. Tiems kursams palaikyti kalbos organizacijos rengia pramogą, kuri bus sausio 29 dieną Granada viešbutyje.

Kaip žinoma, lietuvių kalbos kursuose dėsto dr. Rimavičius, kuris šį kėlinį darba dirba, rodos, negaudamas jokios algos.

Ateis laikas, kai gal būt kiekviename universitete bus lietuvių kalbos katedra. Bet tuo tarpu tokių universitetų, įvedusių lietuvių kalbą, dar nedaug. Columbijos universitetas — pasaulinė institucija. Dėl to ir lietuvių kalbos kursai šiame universitete pirmiausia turėtų rūpėti mums patiems, ne tik svajojantiems, bet ir realiai mąstantiems apie savo kultūros ekspansiją.

Artistė Lily Pons — atvira ir matyt, išmintinga moteris. Kaip daugelis prancūzių, taip ir ši saulėtota Pietų Prancūzijos moteris, dabar dainuojanti ir vaidinanti Amerikoje, nuosirdi savo gyvenimo planams. Ji atvirai pareiškia, kad 1942 metais pasitrauks iš scenos ir gyvens ūkyje su savo vyru ir vaikais, kur ji galės dainuoti... karvėms, žąsims ir vištom.

Kažin kas, kažin kada yra išsireiškęs, kad dainininko, ypač dainininkės, gyvenimas panašus paukščio gyvenimui. Paukštis daugiausia čiulba, ulba, gieda pavasarį, jau mažiau, priedamas vaikus, pagaliau visai paliauja čiulbėjęs vaikams išsiritus iš kiaušinių, išlėkus iš lizdo. Dėl to ir Lily Pons sako:

"Kada susilauksiu kūdikio, aš būsiu laimingiausias žmogus pasaulyje..."

Nors Lily Pons, kaip dainininkė, dabar dar pilname savo žydėjime, bet tas neklaido jai atvirai pasakyti, kad po penketos metų ji apsigyvens ūkyje, "žvėrių, gyvulių ir paukščių prieglaudoje".

Baigęs rašyti apie Lily Pons ir jos svajones apie šeimyninį gyvenimą, gavau žinią, kuri, be abejonės, bus įdomi kiekvienam visuomenės veikėjui, turėjusiam progos būti tėvu.

Vienybės angliškojo puslapio redaktorius Vitalis Bukšnaitis paskambino man telefonu ir šitaip pasakė:

"Šiandien gimė naujas lietuvis, kuris atstovaus trečiąją Amerikos lietuvių kartą. Šūnus sveria puseptinto svoro. Abu, motina ir sūnus, gerai jaučiasi. Dabar aš priklausau jau ne jaunajai, bet senajai kartai, o mano tėvas — tėvukas..."

Vitalio Bukšnaitio balse jaučiau susijaudinimo ir džiaugsmo. Taip jaučiasi kiekvienas tėvas, susilaukęs sūnaus. Nors man tokio džiaugsmo niekad neteko pergyventi, bet gerai jaučiu Vitalio džiaugsmą. Manau, kad ir jo redaguojamo puslapio skaitytojai sykiu su jaunuoju tėvu džiaugsis ir jį sveikins.

Buvusio Vienybės redaktoriaus J. O. Širvydo tėviškėje ruošiamasi statyti paminklinis namas. Južintuose susidarė specialis komitetas, kuris kreipiasi į Vienybę, prašydamas Amerikos lietuvius padėti

VĒLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

NEW YORK. — Lakūnas Charles Lindbergh su savo žmona žada šiomis dienomis grįžti apsigyventi į Angliją, kur jau keleta metų gyvena. Lindberghas dabar lankosi Amerikoje aviacijos reikalais. Jo du vaikai palikti Anglijoje.

WASHINGTON. — Vakar-Washingtone lankėsi ir su prezidentu Rooseveltu kalbėjosi pramonės reikalais Amerikos automobilių pramonės vadai. Šį kartą buvo kalbėta kaip sustabdyti automobilių pirkimą išmokėtinais. Toks automobilių pirkimo būdas, pasak kai kurių ekonomistų, labai blėdingas visuomenei ir valstybei.

TOKIO. — Vakar Tokio įvyko visų partijų kongresai, kuriuose Japonijos politinės partijos pareiškė ištikimybę Japonijos imperatoriui ir valdžiai, ir pasižadėjo remti Japoniją jos kare su Kinija.

PARIS. — Buvęs Anglijos karalius Edvardas ir kunigaikštienė Windsor galutinai susitarė sausio 29 d. vykti į Jungtines Valstijas. Jiedu išplaukia iš Prancūzijos laivu Normandie, kuris nesieks Anglijos krantų. Kur jie apsigyvens atvykę į Ameriką, dar nežinia.

SHANGHAI. — Kinijos vyriausybė prašo Jungtinių Valstybių vyriausybės uždrausti Amerikoje kreditus Japonijai.

LONDON. — Anglijos vyriausybė pasiuntė Ispanijos frankistams griežtą protesto notą dėl to, kad užvakar frankistų karo lėktuvai bombarduodami Tarragoną pataikė į anglų laivą ir užmušė keleta jūrininkų.

ROMA. — Skelbiama, kad Italijos slaptoji policija Italijoje susekusi Rusijos komunistų lizdą, kuriuo vadovavo Sovietų diktatoriaus Stalino pusbrolis.

Jaunasis Egipto karalius Farouk I ir karalienė Farida. Vakar baigėsi jų vestuvės.

PREZIDENTAS NORI PADIDINTI U. S. A. KARO LAIVYNĄ 20%

Pastatys apie 97 naujus karo laivus, kurie kainuos daugiau kaip vieną milijoną dolerių

WASHINGTON, sausio 21 d. — Šiuo metu Jungtinių Valstybių Kongresui jau išteiktas U. S. A. karo laivyno padidinimo įstatymas, kurį dar vilkinama svarstyti iki nepaaiškės dviejų Kongreso grupių įžegas, būtent, didelio karo laivyno šalininkų ir mažo karo laivyno šalininkų.

Iš pateikto svarstyti naujo įstatymo matyti, kad norima padidinti karo laivyną bent 20 procentų arba 97 laivais, kurių penki būtų 43.000 tonų kapitaliniai laivai, 2 lėktuvnešiai, 30 naikintojų ir apie 50 transportinių ir kitokių laivų.

Prezidentas taip pat reikšia pagėdavimo, kad didžiausios 43.000 tonų karo laivuose būtų 18 colių armotos. Iki šiol didžiausios armotos buvo 16 colių kalibro.

Naujoji karo laivyno statybos programa valstybei kainuos apie vieną milijoną dolerių.

Atleido iš pareigų badaujantį kuniga

MEMPHIS, Tenn. — Episkopų vyskupas šiomis dienomis pasiuntė laiką badaujantį Memphis episkopų katedros klebonui kun. I. Harding Noe, kuris jau 20 dienų badauja ir nori įrodyti, kad šiais moderniais laikais dar galimi stebuklai, kuriame pareiškia, kad atleidžia minėtą kunigą iš pareigų, kaip ligonį. Ta proga pataria jam valgyti, sustiprėti ir vėl grįžti į savo bažnyčią. Bet badaujantis kunigas kol kas atsako liautis dabavęs ir mano, kad jis gali neribotą laiką gyventi be maisto.

Rytoj Vienybėje skelbiamas Komiteto atsisakymo tekstas, iš kurio visuomenė turės progos plačiau susipažinti su južintiečių sumanymu. Kiek tai liečia Amerikos lietuvių, neabejojau, kad jie nuosirdžiai padės jį realizuoti.

Karalius ir ministras pirmininkas. — Rumunijos karalius Karolis ir ministras pirmininkas Octavian Goga, kuris nori iš Rumunijos išvaryti visus žydus ir kitataučius. Jo obalsis: "Rumunija rumunams!"

NORI IŠSIUSTI IŠ RUMUNIJOS PUSĖ MILJONO ŽYDŲ GYVENTOJŲ

Naujasis ministras pirmininkas Goga nori sudaryti draugingumo sutartis su Italija ir Vokietija

BUCHAREST. Rumunija, sausio 21 d. — Naujasis Rumunijos ministras pirmininkas Octavian Goga vakar pareiškė spaudos atstovams, kad naujosios Rumunijos vyriausybės pirmuoju žygiu bus pasirašyti draugingumo sutartis su Vokietija ir Italija. Antras svarbus žygis, bus išgabenti iš Rumunijos apie pusę milijono žydų, kurių Rumunijoje yra per daug. Žydų reikalų Rumunijos vyriausybė kreipsis į Tautų Sąjungą prašydamą jos rasti Rumunijos žydams kolonijų užsienyje.

Itaip pat numatoma iš Rumunijos išsiųsti ir kitų tautybių mažumas.

Netrukus numatoma pasiskelbti Rumunijos Parlamento rinkimus, kuriuos Goga ir jo partija tikisi laimėti.

Dabar jau neabejojama, kad Rumunija dėsins prieš Berlyno-Romos politikos.

HITLERIS PADOVANOJO EGIPTO KARALIUI AUTOMOBILĮ

BERLIN. — Egipto karalius Farouk I vestuvių proga Vokietijos fuchreris Hitleris pasiuntė jam ir jo jaunai žmonai sveikinimo telegramą ir žy Mercedes-Benz automobilį.

KINŲ PASIUNTINYS IŠVYKO IŠ TOKIO

TOKIO, sausio 21 d. — Vakar Kinijos pasiuntinys Japonijoje Su Siling, kuris savo vyriausybės atšauktas iš Japonijos, išvažiavo. Išvažiudamas jis japonų spaudos atstovams pareiškė, kad jokia valstybė negali ginklu panaikinti kitos valstybės tautinio jausmo. Tai savotiškas kino įspėjimas japonams, kad jie ginklu nesunaikins kinų tautinį atbudimą.

Naujasis Etiopijos vicekaralius. — Italijos vicekaralius Etiopijoje kunigaikštis Aosta, Addis Ababoje, Etiopijoje priima grupę Etiopijos vadų. Anksčiau Etiopijos vicekaraliu buvo mrašalas Graziani.

JAPONIJA JAU BAIKOSI ANGLIJOS IR AMERIKOS KARO LAIVYNŲ

Sako, Japonija jau pasiruošusi tartis su Amerika ir Anglija dėl karo laivų statybos apribojimo

TOKIO. Japonija, sausio 21 d. — Vakar neoficialiai pranešta, kad Japonijos vyriausybė pasiryžusi sustabdyti tolimesnę karo laivų statybą, savo karo laivyno didinimą ir pasiruošusi pradėti derybas su Anglija ir Jungtinėmis Valstybėmis dėl karo laivynų apribojimo ir dabartinių karo laivų statybos lenktynių sustabdymo.

Japonijos karo laivyno vadovybė skelbia, kad Japonija visuomet laikėsi nustatytos karo laivų statybos tvarkos ir

respektavo tarptautines karo laivyno sutartis. Ji ir toliau pasiryžusi tokias sutartis respektuoti.

Iš tų pranešimų matyti, kad Japonija bijosi Anglijos ir Jungtinių Valstybių karo laivynų programos su kuria jai labai sunku lenktyniuoti, ypač dabar, kai ji turi šimtus milijonų dolerių išleisti karui su Kinija.

Kad Japonija stato 43.000 tonų karo laivus, oficialiai nurodo užginčyjo.

CHAUTEMPS JAU VYKDO REFORMAS PRANCŪZIJOS VYRIAUSYBĖJE

Sujungė kariuomenę, karo aviaciją ir laivyną į vieną ministeriją, kuria vadovauja Daladier

PARIS, sausio 21 d. — Prancūzijos naujoji vyriausybė vakar turėjo pirmą savo posėdį, kuriame ministrų kabinete padaryta kai kurių pakeitimų. Vienas svarbiausių pakeitimų tai sujungimas Prancūzijos kariuomenės, karo aviacijos ir karo laivyno į vieną ministeriją, kuri pava-

dinta krašto apsaugos ministerija. Ta ministerija vadovauja Edouard Daladier.

Ministerio pirmininko Chautemps manymu šitos krašto apsaugos įstaigų sujungimas yra reikšmingas ir svarbus, ypač šiuo metu, kai visam pasaulyje neramumai.

ROOSEVELTAS ŽADA IŠKLAUSYTI MAŽŲJŲ BIZNIERIŲ SKUNDŲ

WASHINGTON, sausio 21 d. — Prezidentas Rooseveltas, kuris perėitė ir šią savaitę tarėsi su didžiausios pramonės vadais, dabar rengiasi pakviesti ir mažesnių pramonės įmonių vadus pasitarimams, kaip panaikinti dabartinį ekonominį atoslūgį ir kaip sureguliuoti darbą ir pramonę, kad visų me-

tu laiku darbas ir gaminių produkcija eitų vienodai.

Kai prezidentas tarėsi su didžiausios pramonininkais, mažieji pramonininkai skundėsi, kad jie ignoruojami, kad jie taip pat norėtų prezidentui pareikšti savo trūkumus ir problemas. Dabar prezidentas išklausys ir jų pareiškimų.

ITALŲ BOMBONEŠIAI IŠŽUDĖ 300 ŽMONIŲ BARCELONOJE

PERPIGNAN, Prancūzija, sausio 21 d. — Vakar antrą kartą šią savaitę atskridė iš Majoros salu milžiniški italų bombonešiai bombardavo Bar-

celoną, Valenciją ir Tarragona miestus. Sprogstančios bombos padarė labai daug nuostolių turtui ir užmušė keliolika civilių gyventojų. Iš gautų pranešimų iš Barcelonos, šią savaitę italų bombonešiai bombomis nužudė apie 300 žmonių ir apie 600 sužeidė, kituose miestuose taip pat padaryta daug nuostolių.

Tarragona uosto bombardavimo metu viena bomba pataikė į anglų prekybinį laivą, kuris buvo atvežęs maisto produktų. 7 laivo įgulos nariai užmušti ir keliolika sužeista.

Valencijoje bombos nukrito į gatvę, kada gatvėje vaikščiojo daugybė žmonių.

Manoma, kad po sugriautais namais taip pat yra keleta šimtų žuvusių žmonių lavonų.

Iš Pietų Amerikos šiemet organizuojama net keletas lietuviškų ekskursijų į Lietuvą.

ORAS

Numatoma: Lietaus krituliai. Mažas pasikeitimas temperatūroje.

Saulė teka 7:15, leidžiasi 5:00. Dienos ilgis 9 val. 43 min.

ISKILMINGAI PAMINETA KLAIPĖDOS ATVADAVIMO 15 METŲ SUKAKTIS

Chicago, Ill. — Čikagoje gyvena daugiau lietuvių, negu bet kuriame kitame mieste. Mes, čikagiečiai, esame daug žirdėję apie Klaipėdos krašto gyventojų sukilimą, kuriam vadovavo pulkininkas Jonas Budrys. Tuo žygiu tas kraštas nusikratė prancūzų globa ir prisijungė prie laisvosios Lietuvos valstybės. Vadinas, įvyko didelis lietuvių tautos laimėjimas. Užtat ir Lietuvos vyriausybė gražiai pagerbė pulkininką J. Budrį, skirdama jį generaliniu konsulu New Yorko didmiestyje.

Čikagos lietuvių dvasia buvo vieninga su Klaipėdos krašto sukilimais — anuomet ir dabar. Betgi garbingo žygio 15 metų sukaktis teko iškilmingai švęsti.

Sausio 16 d. Lietuvių Auditorijoje susirinko daugybė lietuvių, kad net vietos pritrūko vėliau atėjusiems. Publikai su nekantrumu laukė, kada pasirodys garsumas Klaipėdos sukilimo vadas J. Budrys. Štai, trimio garso pasigirdo, ir į auditoriją įžygiavo Amerikos Legijonų lietuvių Dariusis-Gėrenas peštas. Legijonininkai, uniformuoti ir su šautuvais, o jų priekyje eina Lietuvos generalinis konsulas J. Budrys, lydimas čikagieško konsulo P. Daužvardžio ir kitų veikėjų.

Atlikęs kariškas apeigas, legijonininkai su savo jaunuolių orkestru gražiai ir tvarkingai išėjo. Visa publika atsistojo pagerbė Lietuvos didvyrį gen. konsulą.

Pirmiausia Birutės choras sugiedojo Lietuvos himną, "Lietuviai esame mes gimę" ir "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nemurimsim!". Publika buvo tiek sužavėta, kad vėl išaukė chorą, kuris sudainavo kelias linkamas daineles.

Adv. F. Bračiulis pasakė kalbą apie Klaipėdą ir Čikagos lietuvių, kaip buvo bendrai veikiami besirengiant Klaipėdos kraštą atvaduoti. Po to perskaitė istorinį čikagiečių lietuvių dokumentą, kas ir kuo prisidėjo prie Klaipėdos krašto lietuvių sukilimo, išsivadavimo nuo vokiečių — prancūzų ir prisidėjimo prie Motinos Lietuvos.

Buvo išaukta neseniai atvykusį klaipėdiečių Bronę Piliponytę, apsirengusį tautiniais drabužiais. Ji papasakojo, kaip klaipėdiečiai lietuviams rūpinasi lietuvių, dirba tautinius rankdarbius ir brangina tautinius drabužius. Publika triukšmingais plojimais pagerbė šią lietuvaite.

Kalbėjo Draugo red. L. Šimutis, Sandaros red. M. Vaidyla, žydui veikėjas Komako ir Lietuvos konsulas Čikagoje P. Daužvardis.

C. Sasnausko vyrų choras sudainavo kelias dainas, vadovaujant komp. A. Pociui. Publika buvo labai patenkinta gražių dainavimu.

Vakaro vedėjui J. Poškai iškvietus kalbėti Lietuvos gen. konsulą J. Budrį, publika atsistojo, ir emė griausmingai šaukti valio!

Gerb. J. Budrys ilgiausią kalbėjo. Nušvietė klaipėdiečių ilgą kovą dėl išsivadavimo iš vokiečių, prancūzų kariuomenės pasitraukimo iš Klaipėdos ir lietuvių sukilėlių kovas. Sukihimo žygyje žuvo būrys lietuvių, vaduojant Klaipėdą. Pačiam Budriui teko vadovauti tam sukilimui ir visoms kovoms, kol lietuviams paėmė šį kraštą į savo rankas. Publika su didžiausia atida klausėsi domios kalbos ir pagėidavo, kad jis negreit pasibaigtų. Rodos, klausytusi ir klausytusi.

Gen. konsulas nepamiršo ir Amerikos lietuvių pagalbos pinigais, darbu ir aktyviu dalyvavimu Klaipėdos atvadavimo žygyje. Sakė: "ir jusn drašnuoliai, kaip antai Steponas Darius ir kiti amerikiečiai, stojo su mumis į bendrą kovą, į savanorių kariuomenę ir dalyvavo Klaipėdos atvadavime. Paskiau Darius ir Gėrenas dėl Lietuvos garbės žuvo. Vokietijoje"

Tai buvo be galo įdomus ir įspūdingas minėjimas.

Dabar čikagiečiai vieni kitus kaltina, kad šių iškilmių metu auditorijoje niekur nebuvo matyti Lietuvos vėliavos. Be to, nebuvo nė garšiakalbio, tad publika arčiau durų ir balkone netalėjo kalbų girdėti. Tai nemalonus reiškinys. Tau timinkai ir katalikai buvo sudarę bendrą komitetą, kuris ne susiprato pasirūpinti tokiu svarbiu dalyku.

Aleksandras A. Zalpis

RADIJAS

So. Boston, Mass. — Radijo programoj sausio 23 d. per stoiją WORL (920 klc) 9:30 val. ryto dalyvaus: Trijų Žvaigždžių orkestras iš Bostono, dainininkė Veronika Putvinskaitė — Belkus iš Broektono ir Ignas Kubiliūnas, dainininkas iš Bostono.

*Prašoma parašyti laiškelį ar atviruką (Lithuanian Program, Station WORL, Boston, Mass.), pranešant savo įspū džiūs.

PROTESTO MITINGAS ATIDĖTAS

Worcester, Mass. — Sausio 16 d. Aušros Vartų par. salėje įvyko Vykdomojo Komiteto, drįjų atstovų ir eilinis narių bendras susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirm. J. Glavickas, protokola skaitė sek. J. Svirskas.

Kaip jau buvo rašyta Vienybės, gruodžio 28 d. buvo Vūsterio draugių atstovų susirinkimas dėl bendro darbo. Tame susirinkime buvo nutarta surengti Vūsterio lietuvių visuomenės bendrą mitingą sausio 26 d. protestuojant prieš nežmonišką lenkų elgesį su mūsų broliais okupuotame Vilniaus krašte. Tuo parengimu rūpintis yra išrinktas minėtas Vykdomasis Komitetas.

Susirinkimas šio mėnesio 16 d. atšaukia sausio 26 d. protesto mitingą dėl tam tikrų priežasčių. Bet tas viskas įvykis jubiliejiniame Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjime, Vasario 16 d. 8 val. vak. Mechanic Hall. Mūsų troškimas, kad ši jubiliejinė šventė įvyktų, kaip viena iš gražiausių ir didžiausių Vūsteryje ir kad suburtų visus Vūsterio lietuvius į bendrą brolišką darbą ir į vieną kūną organizaciniam gyvenimui.

Tuomet uoliai ir garbingai budėsim Lietuvos sargyboje.

A. Matjoška,
Komiteto korėsp.

LAIŠKAS VIENYBEI

Gerb. Vienybės redakcija: Prašau priimti mano linkėjimus šioms metams ir laimingai sulaukti 1939 metų.

Linkiu ir toliau sėkmingai eiti tautiniu keliu. Kas sekė šį dienraštį, aš manau, kiekvienas jūsų žodis primena skaitytojui: ar žinai, kad esi lietuvis? ar esi paklydes? kur eini? Vienybėje rasi atsakymus į šiuos ir kitokius klausimus. Vienybės laikraštis visas dvelkia lietuvių, primena garbingą lietuvių tautos praeitį ir ragina mylėti gimtąją savo kalbą ir tarnauti savo tautai.

Dar kartą linkiu sveikatos ir laimės visai redakcijai, Jurgėloms ir kitiems bendradarbiams, kurie daug rašo ir nurodo lenkų žiaurumą Vilniaus krašto lietuviams. Aš pasilieku su jumis ir su visais daliniais bendromis patrijotiškoms Vienybės mintims.

A. Banys
Cleveland, Ohio.

SKAITYKITE IR KITIEMS
PATARKITE SKAITYTI
VIENYBĖ

LIEUVOS ŠILKO PRAMONĖ

Šilko pramonė yra jauniausia iš tekstilės pramonės šakų Lietuvoje. Pirmas fabrikas įsteigtas 1930 m. Šiuo metu yra trys fabrikai. Deja, vienas — "Pluoštas" darba sustabdė ir apie 180 darbininkų tuo tarpu atleido. Darbininkų medžiaginiam interesams apsaugoti deda pastangų darbo inspektorius ir Darbo Rūmai. Kokioje gi būklėje iš viso yra šita pramonės šaka?

Liepos mėn. šilko pramonė Lietuvoje turėjo 917 nuolatinių darbininkų, kurių per 700 dirba viename stambiausiame šilko fabrike. Per 1936 m. šios pramonės darbininkams išmokėta 1,072,600 lt. ir tarnautajams 84,300 lt. Tai skaičiai, kurie mūsų dar nedidelėje pramonėje turi didelę reikšmę.

Daugis iš mūsų galvoja, kad įsivežant iš užsienio dirbtinio šilko pagrindinę žaliavą, patalpinimas visai paprastas dalykas. Toks galvojimas labai klaidingas. Iš tikrųjų gi darbas, kurį reikia įdėti į dirbtinio šilko verpalus, kad iš jų būtų gautas rinkai paruoštas audinys, labai ilgas ir sudėtingas reikalavimas brangaus masinio įrengimo, žinių ir patirtimo. Pradinė žaliava — pluoštas, kuris šiai pramonei iš užsienio įvežamas (tik pluošto pavida-lu) turi būti dažomas, klijuojamas ir sukamas ligi padaromas tinkamas austi siūlas. Šilko pramonė remiasi importuojama iš užsienio žaliava. Lygiai importuojama žaliava naudojasi ir medvilnės bei vilnos pramonė. Tačiau gatavų dirbtinio šilko importas pakeičiamas žaliavos importu, palieka dideles pinigų sumas krašto viduje, išvystyta pramonė suteikia savo darbininkams pragyvenimo šaltinį ir valstybės iždai yra pastovus pajamų šaltinis.

1932 m. palyginti su 1931 m. sumažėjo vilninių audinių importas 7,8 mil. lt. arba 50%, medvilninių audinių 2,3 mil. lt. arba beveik 80%. Toks staigus audinių importo sumažėjimas aiškinamas ne kuo kitu, kaip tik savos šilko pramonės išsipletimu, vietos rinkos paklausai patenkiniu. Žinoma, bus daug padėję ir 1932 m. pakelti užsieniui audiniams muitai, kurie palengvino savo krašto gaminiams konkuruoti su užsienioais.

Už natūralaus ir dirbtinio šilko žaliavų muitų pajamų surinkta: 1933 m. — 955,500 lt., 1934 m. — 973,400 lt., 1935 m. — 714,300 lt. ir 1936 m. — 1,268,000 lt., tuo tarpu kai už įvežamo natūralaus šilko ir pusšilko audinius muitų pajamų surinkta: 1933 m. — 214,000 lt., 1934 m. — 230,700 lt., 1935 m. — 304,70 lt., ir 1936 m. — 485,000 lt. Kaip sakyta, svarbiausia žaliava, kuri remiasi šilko pramonė Lietuvoje, yra dirbtinio šilko verpalai. Jų importuota 1933 m. už 395,700 lt. 1934 m. — 1,001,200 lt., 1935 m. — 1,112,300 lt., ir 1936 m. už 1,374,000 lt. Tos žaliavos vienokis ar kitoks traktavimas muitų atžvilgiu turi lemiamos reikšmės. Pvz., 1934 m. sumažinus dirbtinio šilko verpalams muitų tarifą, buvo sumažintas kainos ir šilko dirbiniams, nors jos jau 1934 m. pradžioje buvo žymiai sumažintos (palyginti su 1933 m. kainomis). 1934 m. multas buvo numuštas ryšium su prekybos sutartimi su Anglija, kada pusšilkiams audiniams multas buvo numuštas nuo 60 ligi 20 lt. už kg. Bet 1936 m. III 28, šioms verpalams multas nuo 5 lt. pakeltas ligi 8 lt. už kg., vadinasi pasiekta beveik tų pačių normų, kokios buvo dar prieš muitų sumažinimą pusšilkiams audiniams nuo 60 lt. ligi 20 lt. Tačiau nuo 1936 m. V. 5 d. šis multo tarifas vėl sumažintas nuo 8 lt. ligi 6.50

lt. už kg. Jei dirbtinio šilko verpalus lyginti (žaliavos kainų santykį) su kita tekstilės pramonės žaliava, ji yra apdėta aukščiausiu multu, o tas sudaro sąlygas įvežti iš užsieniui gatavų audinių, o kontra bandinėms šilko audinių medžiagoms suteikia perspektyvų nelegaliu keliu plaukti į kraštą.

Nors dirbtinio šilko audiniai yra pasidare masinio vartojimo objektu, jų paklausai yra daug elastingesnio pobūdžio kaip kitų tekstilės gaminių. Kitai sakant, šilko audinių paklausai yra labiau jautrus kainos kitėjimams. Jau vien dėl šios priežasties šilko pramonė sunkiau orientuotis į kainų kilmą, kaip kitoms pramonės šakoms. Aplamai gi šilko audinių kainos krinta. Pvz., jei bazine paimti 1933 m. kainų vidurki, tai gelumbės kainos 1934 m. pabaigoje yra kritusios 9%, 1935 pabaigoje — 15%, o 1937 m. rugsėjo mėn. 14%. Perkeliu kainos kritimas tuo pačiu laiku buvo dar mažesnis, nes 1934 m. pabaigoje, lyginant su bazinių perioru, buvo kritusios 3%, 1935 m. pabaigoje — 10% ir š. m. rugsėjo mėn. — 7%, šilko gi dirbtinių kainos, lyginant su tuo pačiu 1933 m. periodu, lapkričio mėn. yra kritusios nuo 36 ligi 54%. Ir tokiose sąlygose dirbtinio šilko pramonė turi išlaikyti stiprią konkurenciją su panašiais užsienio gaminiams.

Šiuo metu rinkoje jaučiama apstai šilko perprodukcija, ne tik urmo sandėliuose jo pilna, bet ir manufaktūros stambesnėse parduotuvėse. Stambios pinigų sumos investuotos į gaminius, kurie laukia vartotojų. Visą tai turint galvoje, suprantama, kodė ligi šiol įvairiose pelningesnėse pramonės šakose atsirado eilė imonių, o šilko pramonė naujų pionierių labai lėtai tesusilaukia. Kiekvienas apdairus komersantas pirmoje eilėje deda savo kapitalą į tą ramones sritį, kuri atrodo pelningesnė. Tačiau ligi šiol mūsų šilko pramonė yra gražiai užsirekomendavusi ir jaunos pramonės šeimoje užėmusi garbingą vietą tiek savo apyvarta, tiek ir izdo pajamų atžvilgiu.

Dėl to Amerikos lietuviams patariama nesiūsti jokio šilko į Lietuvą, nes ten šilkas apdedamas multu ir susidaro kėblu nuo tokių dovanų gavėjams. Lietuva savo šilko pasigamina. Geriausia siūsti pinigine dovaną giminėms Lietuvoje.

J. K. B.

Hitleris susizavėjęs Marlena Dietrich

Neseniai vokiečių spauda labai smarkiai puolė šią kino artistė, nes oficialūs dabartinės Vokietijos sluoksniai buvo labai įnirše dėl to, kad Marlena priėmė Amerikos pilietybę. Net buvo grasinama visai uždrausti rodyti jos filmas Vokietijoje.

Bet štai dabar pats Hitleris peržiūrėjęs M. Dietrich naują filmą "Angelas", taip susizavėjo artistės vaidinimu, kad pareiškė norą asmeniškai pasimatyti su artiste.

Spaudai, matyt, duotas įsakymas nebepersekioti Marlenos, nes ji jau spėjo pakeisti artistės žvilgsniu savo toną.

ODOS-KRAUJO- NERVŲ LIGOS GREITAI IŠGYDOMOS

Vyrų ir moterų sergantis kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų sutrimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išėmamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės pas DR. ZINS, kuris jums maloniai patars ir viską išaiškins.

RENTGENO SPINDULIAIS
KRAUJO
EGZAMINACIJA
SĄLYGŲ VISIEMS PRIEMAMOS

Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
arba UNION SQ. ir IRVING PL.
VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val.
vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto
iki 3 val. popiet.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIEUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 20 METŲ SUKAKTIS IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO

KONCERTAS

Įvyks sekmadienį

Vasario-Febr. 13 d., 1938 m.

3 val. popiet

LABOR LYCEUM

947 WILLOUGHBY AVE.

BROOKLYN, N. Y.

ŽUVUSIŲJŲ DĖL LIETUVOS LAISVĖS PAGERBIMAS

Kariškas apeigas atliks Am. Lietuvių Legijono 1-is Postas ir Geležinio Vilko draugovė.

Kalbės:

J. TYSLIAVA, P. JURGĖLA, V. BUKŠNAITIS IR A. ALEKNA

Koncerte dalyvauja:

Dainininkai, A. BANYS, E. SADAUSKAITĖ ir A. VASILIAUSKAS
Trubadurai: F. MÖRKUS, V. BUKŠNAITIS, K. B. KRIAUCIŪNAS
ir KAZEMEKAS. Pijanistas T. ŠADLAUSKAS.

K. STRUMSKIO VEDAMAS CHORAS.

ŠOKIAI

Gros J. Avižonio orkestras

ŠOKIAI

BILIAI: - - - - - \$1.00, 75c. ir 50c.

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI - MŪRININKAI
DAŽYTOJAI - TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

Tel: EVergreen 7-2534

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropaktas Gydytojas
331 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedlioms ir Ivenadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

DABAR UZSAKYKIT ANGLIS ir ALIEJŲ

J. Yablonsky
39 SRING STREET
WEST HAVEN, CONN.
Tel. 9-1662

Central Brooklyn Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restoranai su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel: CUM. 6-9108

T. Kulber
Restoranai ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUCUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel: CUMberland 6-8629

J. ŠNIRAS
Sartori Restoranai
BAR and GRILL
181 Pearl Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel: CUM. 6-7626

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel: MRin 4-8746

VIENYBĖ

IŠ MOTERŲ VIENYBĖS VEIKLOS

Regina Budrienė

Sausio 19 d. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. įvyko Moterų Vienybės socialis susirinkimas, kuriame dalyvavo virš 60 narių. Tarp minėtų narių buvo jau seniai laukiama viešnia p. Regina Budrienė, Lietuvos Generalinio konsulo New Yorke žmona.

Viešnia laikė paskaitą Klaidėdos atvadavimo 15 metų sukaktuvių proga. Buvo ko pasiklausti, nes p. Budrienė buvo to svarbaus istorinio įvykio liudininkė ir dalyvė. Ji daug ko įdomaus papasakojo, ypač kiek moters prisidėjo prie Klaidėdos Krašto atvadavimo, aprūpindamos karius maistu ir šiltais rūbais, kas, aišku, buvo labai svarbu Klaidėdos atvadavimo laikui. Kalbėjoja apibūdino Klaidėdos Krašto lietuvių jų būdą, papročius ir veikimą. Nors vokiečiai tą Lietuvos kraštą valdė suvirš 500 metų, jie negalėjo paversti lietuvių dvasios.

P. Budrienė taip vaizdingai nupiešė Klaidėdos Krašto geografine padėtį, kad klausant atrodė, kad esi Klaidėjoje ir matai visą kraštą: Klaidėdos jūros pakraščius su smelio kopomis, žaliuojančius pusynus, žvejų laivelius ir tt.

Taip pat visuomenės veikėjus ir veikėjas, kurie stovi mūsų tautos sągyboje ir dirba prie gana sunkių sąlygų. Bet jų darbai nenuėmė niekais, ką jau matome iš dabartinio Klaidėdos Krašto jaunimo.

Moterų Vienybės narės labai dėkingos p. R. Budrienėi už tokią gražią ir vaizdžią paskaitą. Būtų gera, kad ir ateityje p. Budrienė daugiau tokių paskaitų galėtų Moterų Vienybei laikyti. Mums labai svarbu arčiau pažinti Lietuvą, jos visuomenę, gyvenimą ir visuomenės veiklą. Ši paskaita moteryse paliko labai gilus ir malonaus įspūdžio.

Ta proga tenka tarti kelėta padėkos žodžių mūsų pirmininkei p. Buivydienėi už šios paskaitos surengimą ir p. Budrienės pakvietimą.

Po paskaitos buvo vaišės, specialiai paruoštos šios paskaitos proga.

Vaišių metu šeimininkavo pp. Atkočaitienė, Bacevičienė, Karvelienė, Ščegauskienė, Sidlauskienė, Valukienė ir p-lė Počiūtė.

Vaišių metu narės padėjojo p. Budrienėi už paskaitą, dr. A. Šliūpaitei už anksčiau laikytą paskaitą, pirmininkei už jų surengimą ir šeimininkėms už jaukų ir malonų pavaišimą.

Šia proga verta paminėti, kad Moterų Vienybė yra populiariškiausia draugija Brooklyn. Jos kilnus obaisas Tauta, Labdarybė, Draugiškumas ir Dora ryškiai reiškėsi per jos keturių metų veiklą. Draugija susėpė našlaičius, bedarbius, siuntė į Lietuvą aukų, rengė kultūringus pasilinksminimus, paskaitas, į kurias ir svetimačiai atėję jaučia tą malonę šeimyninę ir kultūringą nuotaiką. Aciu mūsų pirmininkėms pp. Garšvieniėi ir Buivydienėi.

Ir toliau dirbkime ta linkme.

Izabelė Misiūnienė

A. JANKUVIENĖ IŠVYKO Į LIETUVĄ

Vakar, sausio 21 d., vidurnaktį iš New Yorke prielaukus dideliu laivu Bremen į Lietuvą išvyko biznierių Vlodo Jankaus žmona Antonina (Center Port, L. I.).

A. Jankuvienė mano Lietuvoje viešėti apie mėnesį laiko. Jei patiks lietuviškoji žiema ir aplinkybės leis, ji gal ir ilgiau užtruks Tėvynėje.

Vienuolės vaikus mokina ne lietuviškai, bet angliškai

Harrison ir Kearny, N. J. — Pas mus atsivertę šešios lietuviškos vienuolės seserys, vaikus mokyti. Parapijonys džiaugiasi, kad vyskupas nori Kearny koloniją paversti Lietuva. Nepatartina iš anksto džiaugtis, nes nežinia kaip dar išeis. Kaip ta lietuviška daina sako: "Augin tėvas du sūnelius, augindamas labai džiaugėsi. Sako, užaugs artojeliai, bet užaugo žaltnerėliai..." Visas džiaugsmas nuėjo niekais. Tas pats gali ir mums atsitikti: vienon lietuviškai išmokyti vaikai gali išmokyti tik angliškai.

Pirmiau pas mus seserų nebuvo, tai mūsų klebonas kun. L. Vaicekuskas ir vargonininkas F. Odelys vaikus mokino. Bet vien tik lietuviškai, ne žodžio angliškai. Mano vaikai taip norėjo išmokyti lietuviškai, kad patys manęs prašė, kad visuomet su jais kalbėčiau lietuvių kalba. Vėliau mano vaikai — priešio pirmos šv. Komunijos lietuviškai, išmoko poterius ir katekizmą. Kai seserys pradėjo mokyti, aš paklausiau vaikų ar jie supranta ką jiems seserys aiškina. Vaikai sako, kad seserys su vaikais kitaip nekalba kaip tik angliškai, angliškai ir mokina. Aš pats nuėjau paklausti. Iš tikrųjų nė žodžio lietuviškai negirdėti, išskiriant pora dainelių, kurias mokina vaikus dainuoti. Dabar mano vaikams įsakyta būtina išmokyti visus poterius angliškai. Dabar jau mano vaikai su manim lietuviškai visai nenori nė kalbėti.

Parapijonis

Baltas kinitis. — Fung Kwok Keung, Amerikoje gimęs, bet Kinijoje augęs baltaveidis jaunuolis, kurio motina jį pardavė už vieną dolerį kinitiečiui dr. Fung Dong, šiomis dienomis grįžo į Jungtines Valstybes. Jis nemoka kitos kalbos, kaip tik kiniškai. Dabar jis gyvena su savo patėviu kinu New Yorke.

PASKUTINIS PRIMINIMAS

Rodosi, jau visi New Yorke apylinkės lietuviai žino, kad vakariene su šokiais lietuvių kalbos kursų parėmimui įvyks šio mėnesio 29 d. šeštadienio vakare, Granada viešbuty, Brooklyne.

Kas supranta svarbą išlaikymo lietuvių kalbos kursų Columbia universitete, kas nori paremti ta idėja — tas privalo lankytis šiame bankiete! Bilietų galima gauti vietos laikraščių leidyklose.

Bankieto komitetas labai prašo visų, kuriems pasiūsta bilietai, atsisteiti už juos iki šio mėn. 25 d. Rengėjams būtinai reikia žinoti, kiek jie svečių turės, kad deramai visus aprūpinus.

Iki malonaus pasimatymo sausio 29 d. Granada viešbuty! Bankieto Komitetas

PADEKA

Long Island Birutės Merginų klubas reiškia širdingą padėką visiems atsilankiusiems į jų metinius šokius, kurie įvyko sausio 15 d. Klaidėdos salėje, Maspeth, L. I., visiems klubams ir organizacijoms dalyvavusioms ir svečiams iš Jersey City, N. J., taip pat visiems rėmėjams ir radio vedėjams, kurie gražiai garsino. Dėkojame laikraščių Vienybei ir Amerikai. Jono Navicko ir jo Nakties Pelėdų orkestrui, kuris taip gražiai pasirodė. Ačiū ir tiems, kurie buvo priešingi mūsų siems įvyksiems šokiams, pavyzdžiui Dariaus-Girėno Aeoroklubo nariui A. M., kuris už dyką įlindęs dar pajaukė mus.

B. M. Klubas

SUZEISTAS AUTOBUSŲ NELAIMEJE

Maspeth, L. I. — Sausio 18 d. apie 7 val. rytą susidūrė du Culver Line autobusai. Keletas keleivių buvo sužeisti, jų tarpe ir Maspetho lietuvis veikėjas Povilas Paulauskas. Jis sužeistas nesunkiai ir dabar gydois namie, 61-09 Perry Ave., Maspeth, L. I.

Skaitytit Vienybė

V. BUKŠNAICIAI SULAUKĖ SŪNAUS

Vienybės angliško skyriaus redaktoriaus Vitalio Bukšnaitio šeimyna susilaukė šešių svarų sveiko sūnaus. P. V. Bukšnaitienė ir mažas sūnelis jaučiasi gerai ir netrukus bus arvežti namo.

Ta roga Vienybės redakcijos ir administracijos štabas linki savo bendradarbio žmonai ir naujagimiui geros sveikatos ir visų laimiu.

Pp. Bukšnaičių šeimynos jau dvi kartos veikia ir dirba Vienybei ir visuomenei, tikimės, kad ir trečiosios kartos narys, Bukšnaitis III užaugs ir darbuosis Vienybei ir lietuviams.

MASPETHO LIETUVIŲ VEIKĖJAS SVEIKSTA

Maspeth, L. I. — Prieš kurį laiką gana sunkiai buvo susirgęs vietinis mūsų veikėjas Povilas Kubilius. Jis buvo išgabentas į ligoninę, bet dabar jau namie sveiksta. Kubilių gydo daktaras Misevičius. Ligonis šia proga nuoširdžiai dėkoja dr. Misevičiui — už gerą gydymą.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO METINIS KONCERTAS

Vasario 13 d. 1938 metais LABOR LYCEUM SALEJE

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK

161 No. 6th Street

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS

1114 Foster Avenue

DR. A. PETRIKA

(DANTŲ GYDYTOJAS)

221 So. 4th Street

VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarę
Tel. Evergreen 8-9229

VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

I LIETUVĄ
TIK SEPTYNIOS DIENOS
Jei keliausite ekspresiniais garlaiviais: **BREMEN • EUROPA**
Greiti traukiniai prie pat laivų **BREMEN ir EUROPA**
Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.
Arba keliaukite populiariais laivais **COLUMBUS**
HANSA • DEUTSCHLAND HAMBURG • NEW YORK
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo.
Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jūsų Europos giminiams.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba **HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD**
57 BROADWAY, NEW YORK

Clement Vokėtaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET,

Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėlis savo Williamsburgo ofisą į

522 BEDFORD AVE

netoli Taylor St.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

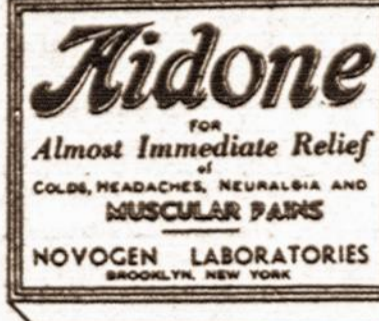
PRIMIMO VALANDOS:

nuo 1 val. iki 3 val. p. p.

ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.

FLATBUSH OFISAS:

2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE

Jeigu nušalot, naudokite AIDONE

Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskuly gėlimų, naudokite AIDONE

Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

151 Metropolitan Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 4-8213

61-02 Grand Avenue

Maspeth, L. I.

Tel. Havemeyer 8-2977

SKAITYKITE VIENYBĖ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Brupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7827

PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA

64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius

VEŽA KRAUTUVEMS, SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STAGG 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335

Koplyčia Laidotuviems

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS

402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.

TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS

54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

Koplyčia Laidotuviems

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVEMS

Tel. Evergreen 8-9778

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burroughs

144. Matydamas, kad Brownas abejoja, Tarzanas ramiai pareiškė: "Suprantama, jei tamsa, nenori rizikuoti" Brownas atkarijo: "Gana! Juk tenai yra Anetė. Aš privalau eiti. Kada pradėdame? Darykime viską žinai!"

Tarzanas nupiešė ant žemės planą ir išaiškino visą savo sumanymą, kaip veikti, papasakodamas visas smulkmenas, kad paskui nereikėtų klausyti patarimų. Paskui jis kreipėsi į Muviro, kuris klausėsi labai nustebęs.

"Muviro! Atiduok mudviej tuos revolverius, kuriuos pėmei nuo užmuštųjų lakunų. Tie revolveriai judviem nereikalingi, nes neturita šovinių. O Brownas mano rasti šovinius lektuve. Muviro su Balandu atidavė revolverius.

Tarzanas liepė Muviro laikyti suimtus kavura tol, kol jiedu su Brownu sugrįš. "O jei mudu negrįšiva iki vakaro, jūs galite eiti sau atgal namo, nes bus aišku, kad mudviem nepasisekė. O nepasisekimas mudviem abiem mirtis".

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAL. 19 (311) N.

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 24 D.

KAINA 3 CENTAI

DABAR

Jau pastebėjo
Reikia taisyti
1797 ir 1937
Tai vienuolės

JUOZAS TYSLIAVA

Amerikos lietuvių spauda jau ne sykį buvo nusiskundusi Lietuvos įstaigomis, net nerodančiomis jokio noro bendradarbiauti. Dėl šio mūsų nusiskundimo dabar jau pradėjo reaguoti ir Lietuvos laikraštinkai. Pernai vasarą lankešis Amerikoje Lietuvos Aido vyr. redaktorius Vytautas Alantas, matyt, gerokai apsipazinęs su Amerikos lietuvių gyvenimo reikalavimais, dabar Mūsų Vilniuje taip prabilo:

"...Mūsų spauda galėtų su teikti intelektualinės paramos Amerikos spaudai. Amerikos ir Lietuvos laikraščių redakcijos tam tikram laikui galėtų pasikeisti bendradarbiais, spaudos žmonių savitarpio atsilankymai ir asmeniškos pažintys, Amerikos lietuvių atostogavimas Lietuvoje ir atbulai ir t.t. Mūsų žurnalistas Sąjunga kviečia vasaroti į Lietuvą kitataučius žurnalistus. Tai lyg ir paradoksas..."

Žinoma, paradoksas. Amerikos lietuvių spaudos žmonės turi lankytis Lietuvoje. Dėl to ateinančią vasarą rengiasi važiuoti į Lietuvą Vienybės redaktorius Jonas Kružė-Kružintaitis.

Mes jau seniai rašėme, kad Lietuva nesistengia tinkamai informuoti Amerikos lietuvių spaudos. Apie įvairiausius, kartais net labai svarbius, įvykius Amerikos lietuvių spauda patiria tik iš atėjusių Lietuvos laikraščių. Šiuo reikalu Vytautas Alantas taip pat labai teisingai pastebė:

"Apie svarbesnius Lietuvos gyvenimo įvykius Amerikos lietuviams svarbu greit sužinoti ir dėl to, kad jie Lietuvos gyvenimą seka su dideliu susidomėjimu ir atsidėjimu. Iš kitos pusės Amerikos lietuvių gyvenime taip pat pasitaiko tokių dalykų, apie kuriuos mums reikėtų greičiau patirti, ne kaip ateina ju laikraščiai. Žodžiu atrodo, kad reikia ieškoti kelių informacijos tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės pagreitinti".

Gerai, kad šiais reikalais pradėjo rašyti ir Lietuvos žurnalistas. Reikia tikėtis, kad ateinančią vasarą, redaktoriui Krūzei nuvykus į Lietuvą, kalbami reikalai bus galima visai teigiama sutvarkyti.

Į mano rankas pateko 1912 metų rusų žurnalo Vseobščij Ežemiceščnik numeris, kuriame plačiai rašoma apie baudžiavą Rusijoje. Anot žurnalo, "tai liūdna ir baisi istorija".

Tiesa, baudžiava Lietuvoje taip pat neglostė žmonių, bet iš žurnalo galima spręsti, kad Rusijos baudžiava buvo dar žiauresnė. Tos Rusijos baudžiavos žiaurumo pavyzdžių duodama vieno 1797 metų Morskovo laikraščio ištrauka, kurioje taip sakoma:

"...Parduodama 16 metų merga, mokanti megsti, siūti, prosyti, skalbti ir Poną aprenkti, be to, turinti liemenį ir vėdą gražų..."

Tai, 1797 metais Maskvoje buvo pardavinėjami žmonės sykiu su gyvuliais. Nuo to laiko praėjo 140 metų. Koks skirtumas tarp 1797 ir, pavyzdžiui — 1937 metų? Labai nedidelis. Tada Rusijos žmonės buvo pardavinėjami, kaip šunės, o šiandien šaudomi, kaip šunės.

Jūs, be abejonės, vakar dienos Vienybėje pastebėjote pranešimą iš Harrison, N. J. Pra-

KONGRESAS PASKYRĖ \$553,494,000 NAUJŲ KARO LAIVŲ STATYBAI

Šią savaitę laukiama Prezidento Roosevelt'o pareiškimo karo laivyno reikalu

WASHINGTON. — Jungtinių Valstybių Kongresas perėmęs savaitės pabaigoje nutarė paskirti \$553,494,000 laivų statybai. Pagal naująjį Kongreso įstatymą šiais metais numatoma pradėti statyti 20 naujų karo laivų ir pabaigti statyti tuos karo laivus, kurie dar pradėti perėmėtais metais.

Vis dėl to Kongresas nepriėmė pasiūlymo pradėti statyti keletą 43,000 tonų karo laivų, nes jų pastatymas labai brangiai kainuotų, o tuo tarpu dar nėra oficialiųjų davinų, kad Japonija tokius laivus sta-

to. Žinoma, jeigu pataiskės, kad japonai tokius laivus stato, tai ir Jungtinės Valstybės pradės statyti.

Tuo tarpu laukiama prezidento pareiškimo Kongresui dėl naujos karo laivyno programos, kuri greičiausiai bus įteikta šią savaitę.

Anglija oficialiai paklaus Japonijos ar ji stato 43,000 tonų kapitulinius karo laivus, jei stato, tai Anglija numato padaryti žymių pakeitimų savo karo laivyno bazėse Tolimuose Rytuose.

Pranašauja gerovę. — Colby M. Chester, General Foods korporacijos pirmnickas, kuris pranašauja šiemetams ekonominę gerovę Amerikoje.

SIŪLO STATYTI LIETUVOS PREZIDENTUI RŪMUS

KAUNAS. — Lietuvos savanoriai yra iškęję sumanyti, jog tinkamai reprezentacijai būtų pastatyti Valstybės Galvai nauji prezidentūros rūmai. Dabartinius rūmus apžiūrėjo specialioji komisija, kurioje dalyvavo 3 inžinieriai architektai ir rado savo paskirčiai visai netinkamus. Jie statyti prieš 80 metų ir buvo skirti rusų provincijos gubernatoriui.

Savanorių centro valdyba mano, kad naujų rūmų statyba yra būtina ir krašto neapsunkintų. Atgavus Vilnių, rūmai, būtų paversti poilsio rezidencija arba sunaudoti kultūros reikalams.

WASHINGTON. — Senatorius Robert M. La Follette prašė Kongreso trylikos metų laimėtojų paskirti \$271,000,000 kovai su vėninėmis ligomis Amerikoje. Už tuos pinigų būtų įsteigtos ligoninės ir atskiri pirmosios pagalbos ir patarimų punktai, kuriuose ligoniai būtų gydomi nemokamai.

Šiais metais busias įrengtas atkastųjų lietuviškų šventyklų XI ir XII amžių muziejus. Bus aip pat konservuojamos pilies gotiškosios statybos liekanos. Be to, bus baigta stiprinti Nemuno krantinę, kad vanduo egriautų pilies.

Siems darbams numatoma išleisti apie 150,000 auksinų. Manoma, kad ateinančiais metais Gardino pilis bus galutinai baigta kasinėti.

Kauno miesto savivaldybės ugniagesių žinomis pernai Kaune buvo iš viso 177 gaisrai. 1936 m. buvo 158 ir 1935 m. — 174 gaisrai.

Darbo Departamento žinomis, perėitu metų gruodžio mėn. buvo 765,000 daugiau bedarbių negu tuo pačiu metu 1936 metais.

UŽDARĖ SVENTO KAZIMIERO DRAUGIJĄ VILNIUJE

VILNIUS. — Šiomis dienomis Vilniaus storasta atsiuntė Lietuvių šv. Kazimiero draugijai pranešimą, kuriuo sulaukimas tos draugijos veikimas Vilniaus krašte. Draugijos uždarymo priežastys nenurodomos.

Visas draugijos turtas ir patalpos buvo lenkų administracijos atstovų užspauduotos. Ateity draugijos turta prižiūrėti ir tvarkyti paskirtas lenkas komisaras. Jis savo keliu paskirs likvidacinę administraciją.

Tuo būdu visas Vilniaus Lietuvių šv. Kazimiero draugijos turtas, kokį jis turėjo centre ir savo skyriniuose Vilniaus krašte, dabar pavestas valdyti lenkų valdininkams, kurie su juo elsis kaip norės.

KKK karalius. — Paul Beardsly iš Belleville, Ill., kuris save vadina Amerikos Ku Klux Klano karalium. Jis dabar laikomas kalemėje už svetimų pinigų išieškojimą.

Pennsylvania prašo kitu valstybių bausti jos auto- mobilistus

HARRISBURG, Pa., sausio 21 d. — Pennsylvanijos valstybės valdžia kreipėsi į visas kitas valstybes prašydama bausti visus Penna valstybės automobilistus Pennsylvanijos valstybės įstatymų griežtumais. Jeigu Penna valstybės automobilistas kitoje valstybėje bus policijos sulaikytas už greitą važiavimą, neatsargumą ir kitus trafiką nusikaltimus, jis turi būti baudžiamas pagal Penna valstybės įstatymus, kurie vėliausiu laiku labai griežti.

Savo sutikimą jau davė šios valstybės: Delaware, Connecticut, Tennessee, Maryland, New Jersey, Vermont, New Jersey, Vermont. Kitos valstybės dar neatsakė.

Nori didelio laivyno. — Emory S. Land, atsarginis U. S. A. karo laivyno admiralas, kuris ragina Jungtines Valstybes pastatyti didelį prekybinį laivyną ir jame įvesti griežtą drausmę, panašią, kaip dabar yra karo laivyno.

ČIAN KAI SEKO ŽMONA LANKOSI HONKONGE

HONKONG, Kinija. — Prieš pora dienų Kinijos nacionalistų vado generolo Čian Kai Seko žmona atvyko į Honkong. Buvo selbiama, kad ji atvyko aplankyti savo gimines, bet dabar pranešama, kad ji atvykusi kažin kokia slapta misija.

Kaip žinoma, Čian Kai Seko žmona yra Kinijos karo aviacijos viršininkė.

STEBUKLINGAI ISLIKO GYVI

HALIFAX, N. S. — Du Kanados policijos lėktuvai skraidydami šioje apylinkėje susidūrė ore apie 1,500 pėdų aukštumoje ir nukrito. Abiejų sudūžusių lėktuvų lakūnai stebuklingai būdu išliko ne tik gyvi, bet ir be jokios žaizdos.

Prancūzai pradės transatlan- tinių keelių susisiekimą

PARIS. — Prancūzijos komercinės aviacijos sluogsniai praneša, kad šių metų vasarą iš Prancūzijos į Pietinę Ameriką per Atlanto vandenyną bus atidarytas nuolatinis keelių susisiekimas lėktuvais. Pirmoji prancūzų oro linijos bazė bus įsteigta Buenos Aires, Argentinoje.

Italijoje padidėjo gimimų skaicius

ROMA. — Vėliausiu laiku, kaip žinoma, Italijos diktatorių Mussolini prašė visų Italijos gyventojų auginti didesnes šeimynas. Dabar statistika parodo, kad perėmėtais metais Italijoje gimė apie 300,000 vaikų daugiau, negu 1936 metais.

SOVIETŲ SĄJUNGA ATŠAUKĖ SAVO PASIUNTINĮ IŠ RUMUNIJOS

Lietuvos piliečiai žydai rengiasi išvažiuoti iš Rumunijos ir apsigyventi Lietuvoje

BUCHAREST, Rumunija. — Perėmęs savaitės pabaigoje Sovietų Sąjunga atšaukė savo pasiuntinį iš Rumunijos ir pranešė, kad nutraukia diplomatinis santykius. Nors nenurodoma santykių nutraukimui priežasties, bet matyti, kad Sovietų Sąjunga nepatenkinta dabartine Rumunijos vyriausybe ir jos norais dėtis su Italija ir Vokietija.

Naujoji Rumunijos vyriausybė tuo tarpu vykdo savo programą prieš žydus.

Visiems žydams advokatams Rumunijoje uždrausta praktikuoti teises, taip pat įsakyta visiems žydų rabinams, kurie nėra Rumunijos piliečiai, neatidėliojant išvykti iš Rumunijos.

Kai kurie naujosios valdžios nariai sako, kad iš Rumunijos turi būti pašalinti visi žydai, nes likusiems bus pavojinga gyventi Rumunijoje.

Pasirodo, kad Rumunijoje nemaža gyvenė ir Lietuvos piliečių žydų, kurie, nepakęsdami persekiojimų, dabar grįžta į Lietuvą. Apie savo sugrįžimą jie jau rašo savo giminiams ir pažįstamiems Lietuvoje.

kuoti teises, taip pat įsakyta visiems žydų rabinams, kurie nėra Rumunijos piliečiai, neatidėliojant išvykti iš Rumunijos.

Kai kurie naujosios valdžios nariai sako, kad iš Rumunijos turi būti pašalinti visi žydai, nes likusiems bus pavojinga gyventi Rumunijoje.

Pasirodo, kad Rumunijoje nemaža gyvenė ir Lietuvos piliečių žydų, kurie, nepakęsdami persekiojimų, dabar grįžta į Lietuvą. Apie savo sugrįžimą jie jau rašo savo giminiams ir pažįstamiems Lietuvoje.

FRANKISTAI TERUEL, PER 18 MĖN., SUŠAUDĖ 3,000 ŽMONIŲ

Žmones šaudydavo rinkoje ir vėliau ruošdavo iškilmes ir pasilinksminimus

BARCELONA, Ispanija. — Teruel miesto magistratai paskelbė, kad ju surinktomis ir patikrintomis žiniomis, per aštuoniolika mėnesių frankistams valdant tą miestą, sušaudyta apie 3,000 žmonių, daugiausiai demokratijos šalininkai ir žmonės, kurie prijaukė kairiosioms politinėms partijoms ir jų idealogijai.

Beveik kasdien būdavo suimnėjama po keliolika žmonių, kurie vėliau grupėmis būdavo sustatomi miesto rinkoje ir ten akivaizdoje visų gyventojų sušaudomi.

Vienas liudininkas pasakoja, kad po tokių sušaudymų žmonės nuo balkonų ir gatvės keldavo ovacijas, vėliau orkestrai praeidavo pro sušaudytuosius ir būdavo skelbiami baliaai ir pasilinksminimai, kurių metu būdavo keliamos visokios orgijos.

Šiuo metu dar vedamas tyrimas ir šaukiami žmonės, kurie tuos įvykius matė. Tu visu įvykių eiga dabar rekorduojama ir kada bus galutinai baigta, ji bus perduota Tautų Sąjungai.

ITALAI SAKO, KAD SOVIETAJ IJEMS SKOLINGI 10 MILIJONŲ LIRŲ

ROMA, Italija. — oficialiai paskelbė, kad Sovietų Sąjunga skolinga Italijai dešimtis milijonų lirų, dėlto, kad Rusija nutraukė savo sutartį su Italija, kuria pasizadėjo pristatyti tam tikrą kiekį gazolino ir naftos produktų.

Kaip žinoma, neseniai Sovietai paskelbė, kad jie nu-

traukia skolų mokėjimą Italijai dėlto, kad Italija nesumoka Rusijai skolų. Dabar Italija įrodinėja, kad skolu negali mokėti iki Rusija išpildys savo sutartį su Italija dėl naftos produktų pristatymo.

Dabartine pinigų kurso kainu 10,000,000 lirų sudarytų apie \$526,000.

TALLINNE 144,744 GYV.

Šių metų sausio 1 d. Estijos sostinėje Tallinne buvo 144,794 gyventojai. 1937 metų sausio 1 d. Tallinne buvo 143,971 gyventojas.

KINIJOS KOMUNISTAI SUŠAUDĖ DVI AMERIKIETES

PEIPING, sausio 21 d. — Vakar gautomis žiniomis, dar gruodžio mėn. 3 dieną dingusios dvi amerikietės ir vienas misionierius iš Šansi provincijos, neseniai kinų komunistų sušaudyti Vutaisene.

Žinia paduota iš japonų šaltinių sako, kad jie buvo nušauti bandant pabėgti iš kinų komunistų nelaisvės.

LIETUVOJE NUOLATINE ŽIEMOS PAGALBA

KAUNAS. — Perėitu metu rudenį Lietuvoje pirmą kartą buvo plačiau suorganizuota žiemos pagalba. Gruodžio mėnesį įvyko rinkliavos vargstantiems suselpti. Visuomenė noriai aukėjo pinigais, maistu, drabužiu ir kuru. Šiomis aukomis buvo sušelpa keliolika tūkstančių pagalbos reikalingų žmonių. Dabar nusistatyta žiemos pagalba padaryti nuolatinę. Pertvarkius žiemos pagalbos organizaciją, manoma, kad bus galima daugiau padėti vargstantiems. Siemet žiemos pagalbai Kaune pinigais surinkta apie 15,000 lt. ir įvairių daiktų 250 maišų.

Keturiose pėdose aniego. — Ispanijoje lojalistai ir frankistai dabar mušasi keturiose pėdose sniego. Ypač daug sniego Teruel miesto apylinkėje, kur eina dideli mūšiai. Kareiviai užsidengę antklodėmis eina sargybos pareigas fronte.

LIETUVOS VALDŽIA NĖRA KLERIKALIŠKA AR MASONIŠKA

Ji veda Lietuvą savarankišku ir tautiniu keliu

Vargšai Amerikos lietuviai! Kokia agitacija jie pataria. Spauda, kalbėtojai ir visoki propagandiniai lapeliai jau seniai suka jiems galvas. Ir komunistai, ir socialistai, ir jų "bedras frontas" ir Lietuvos krikščionių demokratų šalininkai ir liaudininkų rėmėjai, ir kiti.

Vieni iš jų, stovėdami Amerikos žemyn, "aiškiausiai mato" tolimoje Lietuvoje krūviną valdžią, fašizmą, prislegta liaudį, darbininkų persekiojimus, net lavonus ir dar kitokių įvairiausių blogybių ir prie to viso didžiausia skurdą. Kiti vėl per savo žiuonus regi Tėvynėje tikrai Katalikų Bažnyčios persekiojimus, katalikų teisių siaurinimą, bedievybės platinimą ir dar daugelį įvairių pavojų tikėjimui. Vieni amerikiečiai jaudinasi, kad Lietuvoje dabar liko mažiausią gynybą karių ir kiaučių, negu "tikrosios demokratijos" laikais buvo. Kiti džiaugiasi, kad Lietuvos ūkininkai priaugina daug gyvulių pardavimui ir išvežimui į užsienius.

Vieni lietuviai amerikiečiai turi akis, bet neviršydami mato. Vieni mato Lietuvos blogą valdžią, kiti — gerą. O treči nori dar griežtesnės valdžios. Lietuvos gyvenimas eina plačiu tautinės kūrybos ir gyvos pažangos keliu. Šiame bus tinkamiausia progą pažvelgti atgal ir pasidžiaugti 20 laisvųjų metų vaisiais bei žiedais.

Taigi, Lietuva tvirtais žingsniais eina į šviesesnę savo gerovės ateitį. O išėjimai lieka tik liudytojai ir žiūrovai. Jie ne tik nedalyvauja Lietuvos pažangos sukūryje, bet dargi neįstengia aiškioje šviesoje žiūrėti tikrųjų įvykių laisvoje Tėvynėje ir tos didžios pažangos, kurios niekas nuslėpti negali.

Lankydamasis Amerikoje, ausrininkas d-ras J. Sliūpas pareiškė, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė yra klerikalishka, klaido laisvamanių sąjūdžiu, pataikauja Katalikų Bažnyčiai ir duoda per daug teisių ir pašalpų Bažnyčioms bei kunigams. O klerikalishka visuo menei kai kurie svečiai iš Lietuvos vyriausybės yra bedieviška, net masoniška, kovoja su Katalikų Bažnyčia, siaurina katalikų teises ir persekioja katalikų vadus.

Brangūs lietuviai! būkite Saliamonai: išspreskite, kokia gi ta Lietuvos valdžia yra — klerikalishka ar masonishka! Jei nenorite to skaudaus galvosūkio, turite nuvažiuoti į Lietuvą ir savo akimis į viską pažūrėti. Kaip jums tuomet atrodys, tegu jau taip ir pasielksite. Tačiau daugelis Amerikos lietuvių, kuriems katalikiški ir radikalų spauda piešė Lietuvos paveikslą tamsiausiomis spalvomis, nuvažiavę į Tėvynę sugrįžta, vieni apsidžiauge, o kiti... nusimine, kad nežiūrėjo tokių juodų spalvų šviesoje Lietuvoje. Kaip sau norite, bet joks

daiktas negali vienam žmogui atrodyti kaltas, o kitam juodas. Vienas iš jų tikrai blogai mato. Jeigu jis dar tvirtina savo, tai jis yra trumparegis arba tyčia... meluoja.

Kad "bendrojo fronto" vergai skelbia netiesą ir šmeižtą Lietuvai, nėra ko stebėtis: jie tokią priemonę pasirinko socializmui įpristi ir įvesti Lietuvoje. Per daug jau aišku: tuščios jų pastangos. Bet kai keli kat. laikraščiai jau beveik 10 metų dejuoja apie katalikų persekiojimus, tai jau visai nesuprantamas dalykas. Keista, kodėl katalikiškų laikraščių vadovų sąžinė laidžia jiems įkyriai aiškuoti apie katalikų persekiojimus, įvairius skriaudus ir kartu nutylėti apie tokius dalykus, kuriais vadinami laisvamaniai piktnašai, kaip antai: val. stambios pašalpos (pinigais ir medžiais) bažnyčioms, vienuolynams ir kitokioms katalikų įstaigoms, nuolatinė alga vyskupams ir kunigams, pensijos bei ordinariniams lietuvių tautai nusipelnusiems kunigams, tikybos dėstymas mokyklose ir kariuomenės dalyse, mokyklų, kareivinių, prieglaudų ir kitokių valdžios įstaigų atidarymas su bažnytinėmis katalikų kunigų laikomomis pamaldomis ir tt. ir tt. Kodėl katalikų spauda nutyli ar nemėgsta kalbėti apie tai? Argi tie faktai nieko nesako Amerikos lietuvių katalikų visuomenei? Ar tokie reiškiniai rodo, kad Lietuvos valdžia yra bedieviška, masoniška ir griauanti katalikybę Lietuvoje?

Man teko apie tokius dalykus kalbėtis su daugeliu kunigų ir katalikų veikėju. Jiems tokius faktus priminus, tenka išgirsti tokį atsakymą: "Taip ir turi būti, nes Lietuva yra tuva yra katalikiškas kraštas, katalikiška šalis". Tiesa, Lietuvos jos gyventojų apie 85% yra katalikai. Bet jeigu taip turi būti ir jei iš tikro taip yra, tai čia matyti aiškūs dabartinės Lietuvos vyriausybės

nuopelnas ir palankumas ir pačiam tikėjimui ir Katalikų Bažnyčiai. Tai kodėl tokia vyriausybė niekinama, šmeižiama ir "boikotuojama" kaip kuriuose kat. laikraščiuose ir kai kuriose parafjose? Ar tai krikščioniškas elgesys?!

Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Smetona, rodos, visi ministeriai, kariuomenės viršininkai ir beveik visi aukštieji valdininkai yra praktikuojantieji katalikai. Seimo nariai, rodos, be išimties visi davė krikščionišką priesaiką. Vadinasi, aukščiausioji valdžia yra katalikiška. Tačiau dabartinė tautininkų vyriausybė nėra klerikalishka, t. y.: neleidžia kunigams vadovauti politikoje ir rezervuoti žiūrį į Vatikaną politiką, kuri ne visada būna palanki lietuvių tautos bei Lietuvos valstybės reikalams. Tokia savarankiška Lietuvos valdžios politika yra sveikiauusia Lietuvai. Ir jai pritaria ne tik Lietuvos katalikų dauguma, bet ir daugumas Lietuvos katalikų kunigų, o taip pat daugelis Am. liet. katalikų kunigai. Jei tokio reiškinio nebūtų ir jei iš viso tokia politika būtų priešinga krikščionybei ar Katalikų Bažnyčiai, tai pirmausia rezygnuotų, savo nepatirama rodydamas, Lietuvos Prezidento raštinės viršininkas kun. dr. P. Bielskus, o iš Tautininkų Sąjungos tuojau išstotų visi katalikų kunigai. Bet mes to nematome. Vadinasi, Lietuvoje nėra taip bloga, kaip keletas amer. kat. vadų stengiasi išaiškinti.

Taigi, Lietuvoje katalikų ir kitos bažnyčios turi tinkamą pagarbą, teises ir gauna iš valdžios visokeriopa parama, bet kunigai — klerikalishka valdžios neturi galios. O klerikalishkos politikos Lietuvoje gali norėti tik fanatikas nepatriotas lietuvis, kuriam Lietuva yra tik priemonė bei teritorija kosmopolitiniame Vatikanio politiki. Lietuviu tautai Lietuva jos visiškai laisvė ir gerovė yra aukščiausias ir švenciausias tikslas.

P. Jurgėla

JAUNIMO LAIKRAŠTIS IEŠKO 10,000 NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Jau nuo 1936 m. Chicagoje einantis jaunu Amerikos lietuvių dvisavaitišis laikraštis JAUNIMAS šiomis dienomis paskelbė didelį vajų, kurio pasekoje leidėjai tikisi gauti 10,000 naujų skaitytojų.

JAUNIMAS yra nepartinis, tikra to žodžio prasme, laikraštis ir leidžiamas lietuvių ir anglių kalbomis. Iš pradžių jis buvo skiriamas tik Chicagoje jaunimui, bet greit paplito po visą šalį. Nesunku jam buvo prigyti, nes jei lietuvių seniams turi mažiausia trisdešimt įvairių leidinių šioj šaly, tai jaunoji lietuvių tauta neturėjo nei vieno.

Daug dar Amerikoje yra lietuviško jaunimo, kurie visiškai neseka lietuvių viešojo gyvenimo. Tėvai gauna po kelis lietuviškus laikraščius, bet labai retas jaunasis juos paima skaityti. Teisinasi būk lietuviškai nemoka, senesniųjų veikimas jiems neįdomus. Mes sakome: tas veikimas jiems neįdomus dėl to, kad apie jį per mažai žino. JAUNIMAS kaip tik ir stengiasi patiekti pilną vaizdą VISO AMERIKOS LIETUVIŲ, NEATSIVELGIANT Į POLITINIUS AR RELIGINIUS ĮSITIKINIMUS, VIESOJO GYVENIMO ir tuo pačiu jaunuosius lietuvius juo sudominti. Ir tas viskas patiekiamas anglių kalba, taip, kad kiekvienas galėtų suprasti.

Prie JAUNIMO yra susibūrę visi žymiausiai jaunieji lietuvių rašytojai ir žurnalistai. Laikraštį redaguoja Juozas Poška. Kiekvienam n-ry JAUNIMAS patiekia įdomius straipsnius apie viską, kas jau nam, susipratusiems lietuviui žinotina. Ten jie ras organizacijų gyvenimą, liet. sporto ap-

žvalgą, liet. teatrą, dainas, asmeninių žinių, lietuvių kalbos pamokų, lietuvių istorijos dėstymą, žinių iš Lietuvos jaunimo veiklos, lietuvių skyrių ir dešimtis kitų įdomių dalykų.

JAUNIMO numerata yra du doleriai metams, bet dabar šio didžiojo vajuos proga leidėjai norėdami įvesti savo laikraštį į kiek galima daugiau lietuviškų namų, prenumerata nupigino taip, kad galite JAUNIMĄ gauti per septis mėnesius už vieną dol.

Yra daug tėvų, kuriems savų vaikų lietuviškos supratimas ir tinkamas įvertinimas labai arti prie širdies. Jie pasiūlytys daug ką atiduoti, kad tik matytų savo sūnus-dukters į lietuvišką veiklą besisukančius. Tokius tėvus mes šiuo ir prašome užrašyti savo jauniesiems JAUNIMĄ. Pasiūskite vieną dolerį ir tegu sūnus-duktė skaito mūsų laikraštį. Patyrimu remiamies tvirtiname, kad prenumeratai pasibaigus, ją atnaujins jie jau savais pinigais.

Jaunųjų prie lietuviškos pa- laikymo klausimu daug kalbėta ir daug rašyta. Daug ir pinigų visokiems bandymams išklota. Dabar jūs pasikirkite vieną dolerį ir duokite savo vaikams progą su lietuvių artimesniamis santykius palaikyti.

Cekius ar pinigine perlaide siūskite: "JAUNIMAS, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill. JAUNIMO Leid.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARIKITE SKAITYTI VIENYBĖ

PASTABOS

N—nų Grigas, norėdamas įrodyti, kad jis tautininkas, su pasigėrėjimu cituoja Vilniaus Žodį, kur pasakyta: "Tautinis darbas bus našas tik tada, kada bus dirbama bendrai".

Taip jis sako. Ir tuo pat metu organizuoja bendrus frontus su Lietuvos išgamomis rusiško žibino — bolševizmo garbintojais ir tuo būdu griauina Amerikos lietuvių išeivijos bendrą tautinį darbą ir gerą nuotaiką.

Iš svetimų idėjų garbintojo negalima tikėtis gero lietuviu.

Grigaitis pasiepia T. redaktorį Vitaitį už tai, kad pastarasis neigia politiką jaunimo auklėjime.

Sulig Grigaitio, politika beveik šventas dalykas. Politika buvus vartojama lietuvių ir prieš rusų carą.

Ugnis mums irgi reikalinga: namui apšildyti, "porcepui" iškepti.

Bet jei kas padegty mūsų namą, ar ir tąda ugnis mums būtų reikalinga?

Sakoma, kad mažas ir senas yra tas pat.

Argi Grigaitis pasiekė to standardo?

Kompozitoriui Mikui Petrauskui mirus, Amerikos lietuvių rengė gedulo vakarus. O lietuviški bolševikai ne tik rengė minėjimus, bet pretendavo, kad Petrauskas buvo revoliucionierius ir jis jiems priklausę. Taip sakant, jie buvo pasirengę Petrauską į bolševikų šventųjų tarpą pastatyti.

Dabar Amerikos lietuvius pasiekė žinia, kad Kaune stelgiamas Miko Petrausko vardo fondas su tikslu pažymėti jo antkapį, paminklą pastatyti Kaune, įsteigti jo vardo stipendijas neturtingiems muzikos studentams ir išleisti nors kai kuriuos Petrausko veikalus.

Tai išgirde bolševikai tam "revoliucionieriui" atsuko nugarą ir agituoja, kad Amerikos lietuvių neaukėtų minėtam Petrausko fondui.

Zinote kodėl? O todėl, kad surinkti pinigai eis į Petrausko vardo fondą, o ne į bolševikų kišenę.

Vilnius Andriulis gatavas laktingala pasiversti prieš katalikus, kad juos įtikintų, jog dėl bažnyčių uždarinėjimo, Ispanijoje ir Vokietijoje kalta... Vienybė!

Magaryčioms mes leisime jums pridėti, kad Vienybė ir "fašistai" kalti ir dėl Rusijoje sudėgintų bažnyčių ir sušaudytų kunigų.

Jūs galite tai sakyti. Bet kas klausys? Kol jūs pasieksite katalikų malonės, turite atlikti išpažintį iš viso gyvenimo, priimti sakramentus ir sumokėti mokesčius parapijai.

Kitaip, Andriuli, tavo balsas pasiliks giriroje šaukiančiojo, balsu.

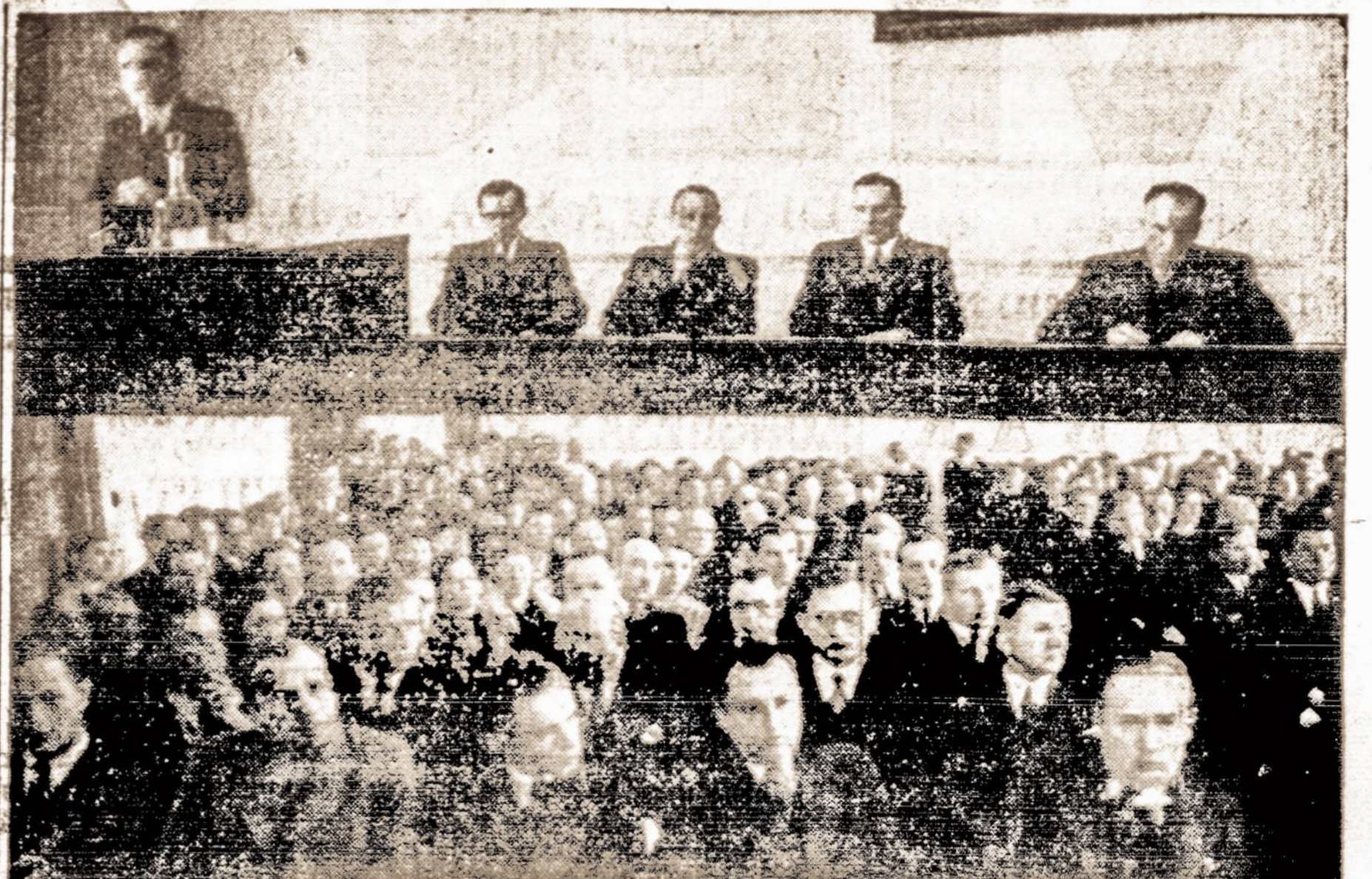
"Patrijotas", "moralistas", "pirmasis profesionalas, pradėjęs dirbti po katalikiška vėliava" daktaras Rutkauskas atsidūrė bolševikų abaze (manų manymu, jis tenai jau senai turėjo rastis).

Kad parodytu savo "didį žiūrinį" ir meli bolševikams, daktaras išfilosofavo, kad rusai geresni lietuviams ir už lenkus ir už vokiečius, nes rusai lietuvių nenutaikino.

Taip daktaras, rusai nenutaikino lietuvių, bet sušaudė. Kai kas dr. Rutkauskui rekomendavo daktarą. Aš manau, kad jis to išvengty, jei aplankytų Rusiją.

K. Rambynas

KAUNAS. — Kaune, viename restorane linkminos būrys darbininkų. Vienas pasilinkminimo dalyvių kirtu lažybų, kad sutikdamas Naujus Metus jis išgersias dešimt pusbonkių degtinės. Draugai jam "fundu-jo", o jis vis gėrė. Kai gėrė 7-8 pusbonkių akys pabalė o išgėres devinta pusbonki — krito ant grindų negyvas ir vietoje mirė.

Lietuvių Mokytojų Sąjungos metinis atstovų suvažiavimas: viršuj suvažiavimo prezidentas. Antras iš dešinės švietimo ministerijos gen. sekretorius K. Masiliūnas. Apačioje suvažiavimo dalyviai.

SVENTADIENIS LIETUVOS SODŽIUJE IR MIESTELYJE

Rašo Vytauto D. universiteto stud. amerikietis

Daugeliui mūsų išeivių lietuvių sodžiaus gyvenimas nėra visiškai svetimas. Tik dėl laiko ir aplinkybių mes nuo jo vis labiau ir labiau atsiskiriame, ir jis mums, laikui bėgant, darosi vis labiau ir labiau svetimas.

Prisimenu švietimo ministerijos valdininko pasakymą mums išvykstant į provinciją: "Lietuvos sodžius yra išsilikęs vos dėjo gana originalus". Tikrai jis toks yra. Senovės papročiai pamažu užleidžia vietą naujoms dvidešimtųjų amžiaus "gudrybėms" ir kaimo originalumas ima nykti. Tačiau liūdna yra pastebėti, kad drauge su senų papročių nykimu nyksta ir daug tautosakos dalykų, kurie visiems lietuviams yra brangūs. Nyksta lietuviški kryžiai, kurie šali keles puošdavo, nyksta tautiški audiniai. Sodžiaus mergelės jau daug meliau pasipuošti vadinamais "krominiais" rūbais ir žydelio parduotuvėje pirka pudrą skaisčiam veidelii papuošti.

Sventadienį bernehis pasikinko bėrąj arba širmąj ir traukia į bažnyčią. Traukia į bažnyčią seneliai pasimelsti. Vaziuoja mergelės. Rengiasi kiekvienas iš paskutinių pajėgų. Ūkininkas arklį pašeria, išsukuoja, puikius pakinktus blizgina, kad kaimynas pamatęs pavydėtų. Mergelės pudra ir dažais pataiso saulės apdegintus veidelius. Berneliai taukais ar kai kuris ir "kvepliančiu" patrynę sukuoja plaukus, batus nutrina "vakšu" ir jau pasirenęs "spacieriui". "Spacieras" nėra kas kita, kaip tik be tikslo vaikščiojimas po miestelį. Per šį "spaciera" mergelės rodo savo grožį, o vyrų tariai, kur eiti sausa gerkle pašlakstyti ir kur tą vakarą "vakaruos".

Moterys sulindusios į bažnyčią meldžiasi, o vyrų pabu- vė, pasimėdė leidžiasi siauro manymu, jis tenai jau senai turėjo rastis).

Kad parodytu savo "didį žiūrinį" ir meli bolševikams, daktaras išfilosofavo, kad rusai geresni lietuviams ir už lenkus ir už vokiečius, nes rusai lietuvių nenutaikino. Taip daktaras, rusai nenutaikino lietuvių, bet sušaudė. Kai kas dr. Rutkauskui rekomendavo daktarą. Aš manau, kad jis to išvengty, jei aplankytų Rusiją.

K. Rambynas

KAUNAS. — Kaune, viename restorane linkminos būrys darbininkų. Vienas pasilinkminimo dalyvių kirtu lažybų, kad sutikdamas Naujus Metus jis išgersias dešimt pusbonkių degtinės. Draugai jam "fundu-jo", o jis vis gėrė. Kai gėrė 7-8 pusbonkių akys pabalė o išgėres devinta pusbonki — krito ant grindų negyvas ir vietoje mirė.

kyti žygioja sau kartu, dėbiodami akimis į mergeles, ūkininkai tariai ūkiškais reika lais, o jei nesiseka, tai užaina ir traktierių, kur kalbos patepotos "skaidrija" kaip vandenėlis plankia. Moterys irgi "pasidalina" išpūdziais. Miestelyje jau visu smarkumu veikia "ker mošaus" dvasia ir nuotaika.

Netrunka susitikti ir pažįstami ir juos pakviesti į "vakaruškas". Jau važiu jūra pamažu slenka sodžiaus kryptim. Trumpa žiemos diena jau gerokai įpusėjęs, ir iš kraštų dangu jau čiuoja tamos platybė. Žirgai žvengia, skambučiai skambaluoja, o važys kaplė lydeka, lengvai arkliai nesamas geru žiemos keliu, tik neria per vežes, kaip padūkes. Smagu žiemos keliu važiuoti. Tik vadeles laikyk — ir viskas. Šaltas vėjas kailinių neįveikia, o arklys žvengdamas tik lenktynuoja. Žinoma, ausis tenka kartais sniegu trinti, kad visiškai nenušaltų. Šilton pirkion jėjus taip malonu.

E. Styra

KAIP JAUKINAMI DRAMBLIAI

Siame, Indijoje ir kituose kraštuose drambliai yra nepa- mainomi žmonių draugai ir pa- dėjėjai: jais keliaujama į tolimas keliones, su jais dirbama įvairiausiu darbu ir tt. Dramblys anuose kraštuose yra ne mažiaus naudingas gyvulys kaip pas mus arklys. Tačiau pri- jaukinę drambliai labai retai tesiveisia, todėl norint dram- blių įsigyti, tenka pasigauti laukinių ir prisijaukinti.

Laukinis, vos pagautų dram- blių jaunikimas nėra taip jau paprastas dalykas: tai yra sunkus ir ilgas darbas, reika- laus didelio patyrimo ir su- gebėjimo. Pagautus dramblius tam tikromis virvėmis pririša prie stiprių medžių. Drambliai žinoma, kiek imydamai blaš kosi, norėdami išsivaduoti iš nelaisvės. Jokio gyvo daikto drambliai prie save neprisilei- dzia.

Besiblaškydamas dramblys visiškai nuvargsta. Tuomet žmonės jį supančiuoja ir pri- ša kojas prie medžių. Turin- tieji geresnius balsus užtrau- kiu kokių daifų, nes drambliai pasirodo, dainas labai mėgsta. Paskui duoda drambliai esti, dažniausiai įvairių garmu- nių, kuriuos drambliai labai mėgsta. Tokiu būdu drambliai pirmą kartą iš arčiau tenka susipažinti su žmogumi. Tai pasikartoja keletą kartų, kol dramblys jau šiek tiek daugia- u pripranta prie žmonių ir pra- dečia įsitikinti, kad tie pada- vėliai nieko blogo nedaro, o atvirkščiai, duoda įvairių ska- nesių ir gražiai padainuoja. Tuomet jau dramblis pastato- mas tarp kitų dviejų prijau- kintų dramblių ir taip vedžio- jamas. Jis nuvedamas pasigir- dyti, pasiganyti ir tt.

Ir taip pamažu vis arčiau ir arčiau gretinasi žmogus prie naujo savo padėjėjo — dram- blio. Paskui jau bando žmogus ant jo užsisėsti. Pradžioje, žinoma, dramblis dūksta, ne- silėdžia, bet ilgainiui ir prie to pripranta. Paskui jau juo bandoma ir ką nors dirbti. Ir tai per tam tikrą laiką, nors gana ilga, dramblis yra pada- romas naminiu gyvuliu. Pri- jaukinti drambliai vedami į tam tikrus turgus, kurie vyk- stas kasmet. Vieni drambliai, žinoma, patampa "ant lengves- nės duonos", o kitiems tenka ir sunkius darbus dirbti.

KAUNAS. — Vytauto Di- dziojo Karo Muziejus gavę į- domius ir vertingus 16 am- žiaus lietuvių armotų brėžinius iš Stokholmo kariuomenės muziejaus. Gauti keturių pa- būklį brėžiniai. Vienas pabū-klas yra 3 metrų ir 90 centimet- rų ilgio. Trys pabūklai papuoš- ti Lietuvos Vyčiu ir Gedemino stulpais. Be to, kiekvieno pa- būklio vamzdis papuoštas hy- dra. Šie pabūklai yra Zygiman- to Augusto laikų, juose įgra- viruota jo pavardė, vardas ir metai: 1564, kitas pabūklas — 1567 m. ir trečias — 1674 m. 1674 metų pabūklų drūt- galvėje išgraviruotos įvairios figūros ir tekstas, kuriuo pa- žymima, kad tas pabūklas paim- tas švedų Karolio XII vado- vauto mūšio metu. 1702 metais. Spėjama, kad jie pabūklai, kurių Karo Muziejus gavo brėžinį, greičiausiai bus liedin- tai Vilniaus liejykloje, kuri tuo metu veikė.

TAKE IT OR LEAVE IT

Vitalis Bukšnaitis

If anyone is interested in knowing why there is no sensible column in this space today, I'd like to explain that the fault lies entirely with a new-born baby boy who was delivered by the stork last Friday afternoon.

Last Friday the third American generation of the Bukšnaitis family made his initial appearance at the Brooklyn Hospital, thanks to my wife's fortitude and courage. Both my wife and I are open to suggestions as to what name the child will bear, but my mind is almost made up to call the boy Vytautas.

And so I'm certain that my readers will forgive me for neglecting to carry on this column much further this issue. Perhaps next week I'll be more gathered together and I'll be able to write something worth reading.

Before I sign off, I'd like to add a word of thanks to the committees in charge of the arrangements for celebrating the twentieth anniversary of Lithuanian's independence in Brooklyn, New York and Linden, New Jersey.

Both places have invited me to speak at the ceremonies commemorating the occasion, and I'm happy to be able to say that no previous engagements will prevent me from accepting.

In Brooklyn I will speak at VIENYBĖ's concert and dance at Labor Lyceum on February 13th, and in Linden, N. J. I will make an address on February 19th.

And now I see by the clock that it's time for me to visit my son at the hospital. Please excuse me for being so abrupt, but I'll be seeing you all next Monday. (P. S. Sarkauskas insisted all along that my baby would be a daughter. He may be a good Chicago correspondent, but he seems to be a very poor prophet).

VIENYBĖS ANNUAL CONCERT
February 13th, 1938
at
LABOR LYCEUM HALL

"DIRVA"

8 pusl., didelio formato tautiškas savaitinis laikraštis. Tarpina gražių dainų, istoriškų apysakų ir puikių juokų.

Prisiųskit paprastame laiške \$1 ir gausit "Dirvą" per pusę metų. Metams \$2. (Už metinę prenumeratą gausit \$2 vertės knygą.)

Pamatymui "Dirvą" siunčiam veltui. Prisiųskit savo ir savo draugų antrašus.

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

LITHUANIAN BOY SCOUTS AWAIT AMERICAN VISITORS

Are you acquainted with Lithuania, its Scouts and Guides? Most likely not, but it is well worth your while to make their acquaintance. Lithuania, it is true, is at present but a small Baltic state (formerly it formed a powerful empire which extended from the Baltic to the Black Sea), and has no towering mountains, giant sky-scrapers and similar marvels of modern technical science. It, however, is very rich in beauty of a very "different" and unique character which casts a spell even on people who have circled the globe and have seen the scenic wonders of the world. In Lithuania you will see the Sahara of Europe, the huge sand dunes of the Kuršių Kopos and its far-famed herds of elk. In Lithuania you will hear spoken one of the oldest languages of Europe, the remarkable affinity of which to the ancient tongue of India, Sanskrit, has made it the object of study by philologists all over the world; you will see unique crosses, for Lithuania is known as the country of crosses, you will hear sung beautiful folk songs, you will see most interesting national costumes, dances etc. Last, but not least, you will see the remarkable progress which has been accomplished by the country since the restoration of its independence.

Now you have an excellent opportunity for making the acquaintance of Lithuania and its Scouts. In 1938 Lithuania will celebrate the twentieth

anniversary of the recovery of its independence, while the Lithuanian Scout and Guide Association will commemorate the twentieth anniversary of its foundation. On that occasion the Scout and Guide Association of Lithuania is organizing in the vicinity of the provisional capital, Kaunas, at the junction of the two largest rivers of Lithuania, the Nemunas and the Neris, on July 8th — 18 Jubilee Camps with a very interesting programme. The Scout camp will be situated at Auksčioj Panevėžyje — in a beautiful pine forest with excellent bathing facilities. The Guides will be encamped on the opposite side of Kaunas, near the Neris, at Kleboniškis.

Come to our Jubilee Camp. You will see how the Scouts and Guides of Lithuania camp in their native country. Arrangements have been also made for you to visit the beauty spots of Lithuania, to "do" its provisional capital and its environs, which are really interesting. In the Camp your camping sites will be distributed among those of the Lithuanian Scouts, to afford you an opportunity of getting better acquainted. The Lithuanian Scouts are organizing a number of surprises for you. We are looking forward to seeing you in Lithuania in 1938.

Dr. J. Alekna
President
Col. J. Šarauškas
Chief Scout Executive

Sportsmen and Sports

By V. F. B.

"Boy, is my face red!" writes Al Maculevich, "after thinking I made Ben Vicas look like an amateur, he turns around and makes one out of me! But maybe it was worth the chagrin to find out that Bill Osmanski is a Lithuanian. Just call a Lithuanian a Pole, and watch that Lithuanian spirit awaken. Now, let's keep it awake!"

"Here is a sports item concerning Frank Zamaris, a Lithuanian light-heavyweight," continues Al. "He may be somewhat handicapped by height, for he is not tall as average boxers are, but he more than makes up this disadvantage by the 'potent knockout he carries in both fists' (quoting a New Jersey newspaper). Many fight fans believe that for his weight he punches harder than Tony Galento, who is being considered for a match with Joe Louis.

"In Zamaris' last fight he KO'd Frank Donofrio of Philadelphia in the first round. Donofrio was floored three times before being counted out. So all you light heavies take notice! Frank Zamaris may be hard to see and hit, but he's much harder when he makes himself felt!"

Doctor A. Z. Speare, of Plattsburgh, N. Y. wishes to "bring to the attention of your 'Sportsmen and Sports' column the recent accomplishments of V. Mikėnas of Lithuania.

"Playing at the recent international chess tournament at Hastings, England (concluded

January 6th), Mikėnas finished sixth against such players as U. S. Champion Reshevsky, former U. S. Champion Fine, Estonia's wizard Keres, Champion of England Alexander and Scotland's Champion Fairhurst. There were ten outstanding players in the tourney.

"Throwing all caution to the winds, our Mikėnas played furiously for wins; as a result he won 5, which was as many wins as the winner of the tourney, Reshevsky, was credited with, and lost 4. Had he played more deliberately to draw his losing games, he might have finished nearer the top.

"I know not whether Mikėnas is the Chess Champion of Lithuania," concludes Dr. Speare, "but regardless of that fact he made a significant showing against those seasoned international master minds of chess, and I, for one, stretch my hand across the sea to him in recognition of his feat."

With the plentitude of pugilists which seems to be cropping up all over the Lithuanian American horizon, we wonder why some enterprising promoter doesn't stage an elimination contest to determine the Lithuanian American heavyweight champion? With elimination contests staged in Boston, Waterbury, Jersey City and New York, we'd be willing to wager that championship bout between the two runners-up, staged in Chicago, would attract a bigger attendance of Lithuanian Americans than anyone ever dreamed possible. And the attendant publicity would be certain to give the winner a shot at the World's Heavyweight Crown.

Again we invite our readers to write us about their favorite Lithuanian American athletes. The sportsmen have been shamefully neglected in our Lithuanian American newspapers in the past, but we're going to try to make up for lost time. Let's hear about them!

THIS MONTH IN LITHUANIAN HISTORY

JANUARY

January 3, 1794 — Third partition of Lithuania and Poland.

January 5, 1916 — Death of Česlovas Sasnauskas, composer of "Kur bėga šėšupė" and the popular cantata "Broliai".

January 5, 1919 — Russian bolshevik troops occupied Vilnius.

January 9, 1919 — Russian bolshevik troops occupied Panevėžys and Vilkmergė.

January 12, 1914 — Birth of the Lithuanian poet Kristijonas Donelaičius.

January 12, 1919 — Red Cross established in Kaunas.

January 15, 1923 — Lithuanian residents of Klaipėda forcibly took over the government of that seaport.

January 15, 1919 — Mobilization of independent Lithuania's first army.

January 19, 1923 — Convention in Šilutė of Klaipėda Lithuanians who resolved that Klaipėda become a part of greater Lithuania.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

Weekly English Section
Edited By
Vitalis Bukšnaitis

HARDWICK ENJOYS 'ZENTAI IS AMERIKOS'

Hardwick, Mass. — "Zentai is Amerikos", a two-act Lithuanian comedy by K. S. Karpius, was presented Saturday evening, January 8 in the Hardwick Town Hall by the recently formed Lithuanian Club.

A capacity audience enjoyed this hearty and good-humored comedy which was creditably played, considering the fact that for the most of the players it was their first experience behind the footlights. This initial stage venture revealed a surprising amount of stage talent in all of the players. Hardwick Lithuanians hope that with such an auspicious start, these young players will continue their fine work on the stage and in other cultural fields.

Although the stage equipment was not the best, it was adequate. Several times the poor equipment made the comedy even more riotously funny. There were plenty of guffaws and hee-haws when Vytautas Mikėlis' moustache dropped off, being recovered just as it was sliding down past his knees. It was an upsetting moment for Vytautas.

"Zentai is Amerikos" besides being a riotous comedy, turned out to be also a strong satire on the Lithuanian speech of Lithuanian Americans. The Anglicised Lithuanian that was written for the leading character, portrayed by Vytautas Mikėlis, and the pure Lithuanian written for the 20 year old Lithuanian maiden, played by Anelė Raulinaitė, and for the Lithuanian old maid portrayed by Marė Cejeskytė, stood out in glaring contrast.

The story "Zentai is Amerikos" is a comic record of the unhappy result of a Chicago bootlegger's flirtation with a Lithuanian official's wife. The jealous official, who had already shot a few men for casting glances at his wife, sets out to add the Chicago bootlegger to his list. The Chicago bootlegger's only refuge is in marriage, which he does not in the least desire. He appeals vainly to his friends to permit the wife of one or the fiancée of the other to feign marriage to him. His friends refuse, and he is finally forced to marry the only available person, an old maid he had jilted some twenty years ago, before emigrating to America.

The entire cast received hearty applause and consisted of Vytautas Mikėlis as Dėkėlis Veršis, the middle aged Chicago bootlegger; Pranas Šarauškas as Maikis Vaškas, 40 year old American acquisition Agota Stolgaitė as Keidė Vaskienė, Maikis' wife, Danilė Mikėlis as Pranas Grybas, a presentable young excursionist, Anelė Raulinaitė as Marė Stalioraitė, a 20 year old Lithuanian maiden; Marė Cejeskytė as Barbora Seniulytė, an old Lithuanian maid whose devouring ambition was to get married and see America; Kazimieras Yanusas as the policeman.

The program opened with the singing of "Lietuvos Himnas" and ended with the singing of "Ateivio Daina" by the club members. Between acts Marė Kirvelavičiūtė and Alikė Gerulaitis presented a folk song which the audience found to be particularly pleasing.

Miss Josephine Maculis was mistress of ceremonies and the production of the comedy was supervised by Miss Edith Raulinaitis.

Among those present in the audience was F. Stanley Mikėlis, Hardwick's Selectman. Mr. Mikėlis has the distinction of being one of the youngest Selectmen to hold office in Massachusetts.

Lithuanian colonies in Athol, Amherst, Westfield, Greenfield and other parts of Massachusetts, wishing to have the club perform "Zentai is Amerikos" in their towns, should get in touch with the club's secretary, Miss Mary Kruckas Gilbertville, Mass.

Pranas Alexia
(Staff Correspondent)

RESOLUTION

Unanimously adopted at the mass-meeting of American citizens, held at the A. L. Club Hall, Amsterdam, N. Y. under the auspices of the United American Lithuanian Organizations on the 30th day of December, 1937.

WHEREAS the government of Poland had violated the Polish-Lithuanian Peace Treaty, concluded under the auspices of the League of Nations at Survaikai on October 7, 1920 by the seizure of Vilnius territory, inhabited by Lithuanians; and

WHEREAS the Polish occupational administration persists in acts of violence directed against the Lithuanian inhabitants of Vilnius territories, specifically: continued closing of private Lithuanian language schools, libraries, kindergartens, suppression of Lithuanian educational, cultural and charitable organizations, confiscation of Lithuanian language newspapers and magazines, mass arrests of Lithuanian leaders, educators and priests, ouster of the Lithuanian language in the churches, prohibition of the use and revocation of licenses for the use of radio receiving apparatus, and denial of teaching licenses to qualified Lithuanian teachers, together with the restriction of traffic in Lithuanian speaking areas; now, therefore,

BE IT RESOLVED that we most vehemently PROTEST to the Polish Government against the persecution of Lithuanians under its administration, as outlined above, and DEMAND immediate discontinuance of the acts of oppression;

BE IT FURTHER RESOLVED that we respectfully request the League of Nations to send an International Commission to investigate the violations of Polish Government's assumed treaty obligations and to restore the true cultural autonomy of national minorities and civilized peace and order, and until Poland lives up to her treaty obligations to expel Poland from the membership in the League of Nations;

BE IT FURTHER RESOLVED that the copies of this Resolution be forwarded to Polish diplomatic and consular offices in this country, to the President of Poland, to the League of Nations, to the Governor of Vilnius, and to the press.

John Bablinskas
Chairman
Joseph Piliponis
Secretary

Skelbkitės Vienybėje

NAUJA SVARİ VIETA
Restaurant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. Vincas Vyšniauskas
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Dėginė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 20 METŲ SUKAKTIS IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO KONCERTAS

Ivyks sekmadieni

Vasario-Febr. 13 d., 1938 m.

3 val. popiet

LABOR LYCEUM

947 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y.

ZUVUSIŲJŲ DEL LIETUVOS LAISVĖS PAGERBIMAS

Kariškas apeigas atliks Am. Lietuvių Legijono 1-is Postas ir Geležinio Vilko draugovė.

Kalbės:

J. TYSLIAVA, P. JURGĖLA, V. BUKŠNAITIS IR A. ALEKNA

Koncerte dalyvauja:

Dainininkai, A. BANYŠ, E. SADAUSKAITĖ ir A. VASILIAUSKAS
Trubadūrai: F. MORĖKUS, V. BUKŠNAITIS, K. B. KRIAUCIŪNAS ir KAZEMEKAS. Pijanistas T. SADLAUSKAS.

K. STRUMSKIO VEDAMAS CHORAS.

ŠOKIAI Gros J. Avizonio orkestras ŠOKIAI

BILIJETAI: - - - - - \$1.00, 75c. ir 50c.

VIENYBĖ

1938 m., Sausio-Jaunary 24 d.

NEWARKAS RUOŠIASI VASARIO 16 DIENAI

Newark, N. J. — Siemet mūsų kolonija minės Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuves, vasario 20 d. šv. Jurgio Draugijos salėje, 180-2 New York Ave. Kalbėtojai jau pakviesti ir programos pildytojai bus šv. Cicilijos choras ir kiti. Komisija posėdžiauja ir tariaisi programos sutvarkymo reikalus.

Vėliau bus pranešta visas programos sastatas.

Newarko ir apylinkės lietuviai turi atsiminti, kad siemet bus švenčiama Lietuvos 20 metų nepriklausomybės šventė labai iškilmingai, nes bus paminėta, kaip Lietuva išlaikė tą nepriklausomybę per 20 metų. Būtų gera, kad tą dieną visi: kaip seni ir jauni, dideli ir maži, dalyvaudytų kartu ir švestų tą dieną, kad ir toliau galėtumėm ją palaikyti ir kad anksčiau ar vėliau atgautume tą mūsų brangų pavergtą kraštą ir senąją mūsų tėvynės sostinę Vilnių.

Newarko lietuvių 16 vasario rengimo komiteto raštininkas: Juozas Krukauskas

OPERETĖ ADOMAS IR IEVA

Newark, N. J. — Sekmadienį sausio 30 d., parapijos salėje bus vaidinama operetė Adomas ir Ieva a.a. M. Petrausko. Vaidina parapijos choras vad. A. Stanišauskui. Ji buvo suvaidinta Linden, N. J. ir sausio 9 d. Paterson, N. J., kur labai gražiai pavyko, o dabar bus vaidinama Newark, N. J., mūsų kolonijoje. Visi turėtų matyti šią gražią operetę, nes tai yra labai linksma ir pilna juokų. Vaidintojai yra: Adomas — J. Spranaitis, Ieva — R. Jurkaitienė, grafas — J. Krukauskas ir kiti. Visi pamatykite šį vaidinimą, sausio 30 d. vakare, parapijos salėje. Po vaidinimo bus šokiai.

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis.
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių pardavojimas ir administravimas.
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos.
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus.

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET

Telefonas, Market 2-4867

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

145. Rintai paaiškines Muviro, kad gal daugiau nebegrįš. Tarzanas su Brownu išėjo į aikštę tylėdamas. Jiedvių de-soaratiškas sumanymas buvo gerai apgalvotas pirmiau. Tylėdami abu prisitartino prie lėktuvo.

Tarzanas apžiūrėjo abudu užmuštus lakūnus, o Brownas lėktuvą. "Šovinių turiva pakankamai", pasakė Brownas, paduodamas Tarzanui visą dėžę. "Gaila, kad tu neturi kisenių, negali paimti daugiau. Užtai aš turiu net perdaug".

"Ar yra užtektinai kuro lėktuve?" paklausė Tarzanas. "Neperdaugiausia, bet užteks pasikelti". Tarzanas padavė Brownui parašiuotą, o kitą prisikabino pats. Tuos parašiuotus jis nuėmė nuo žuvusių lakūnų, kai buvo sugalvojęs.

Apsiginklavę ir prisitaisę parašiuotus Tarzanas su Brownu susėdo į lėktuvą. Brownas veidas reišė neramumą, kai jis paleido motorą, bet ūmai nusikypsojo, kai motoras lygiai sužė. Bet kaip pasikelti nuo neįgalios vietos?

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Edgar Rice Burroughs

IŠ CENTRO BROOKLYNO LIETUVIŲ VEIKIMO

Sausio 8 d. įvyko Lietuvių Nepriklausomojo klubo metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo nemažai narių. Komitetui išdavus raportą iš praėitų metų darbuotės pasirodė, jog klubas užaugo narių skaičium ir finansinai.

Pas kai kuriuos narius kilo mintis sumažinti nario mokesčių. Truputį padiskusavus, taip ir nutarė. Kurie mokėjo 60 centų mėnesiui, dabar jau mokės tik 50 centų. Ta taisyklė jeis į galę nuo liepos 1 d. Drasiai galima sakyti, kad buvusi valdyba nesnaudė, bet dirbo klubo gerovei kiek jiems aplinkybės leido.

Toliau sekė rinkimai pusės valdybos: pirmininko finansų raštininko, vicepirmininko, maršalkos ir vieno knygu peržiūrėtojo. Buvs pirmininkas J. Navickas atsisakė, tad jo vieton išrinko Vl. Pivariūną, vicepirmininku — p. Bartašiu, fin. rašt. apsiėmė tas pats K. Sesnauskas, maršalka išrinktas — Budreika ir knygu peržiūrėtoju. — Giedrys.

Amerikos Lietuvių Demokratių klubo metinis balius

Šeštadienį, vasario 5 d. Amerikos Lietuvių Demokratių Klubas, Inc., rengia savo šeštąjį metinį balių, kuris įvyks Royal Mansion salėje, 1315 Boston Road, Bronx, N. Y. Svečiai turės progos laimėti tris dovanas. Bus šokiai. Rengimo komisija kviečia atsilankyti.

SUŽEISTI LIETUVIAI

Pereito antradienio rytą, važiuojant į darbą 7:20 val. sušidūrė Greenpoint ir Ridgewood autobusai. Sužeista 17 žmonių, trys sunkiai sužeisti nugabanti į ligoninę. Tarpe sužeistųjų ir trys lietuviai: Vienybės senas skaitytojas Povilas Paulauskas ir dvi sesutės Milukevičiūtės. Rep.

Stato New Yorko paviljoną. — New Yorko miesto mayoras La Guardia padėjo pirmą New Yorko Pasaulinės Parodos paviljono pamato akmenį. Paviljonas pradėtas statyti 1939 metų parodos aikštėje.

ATSAKYMAI VIENYBĖS SKAITYTOJAMS

Prieš kurį laiką žemiau pažymėti asmenys atsuntė mums laiškus, kuriuose teiravosi apie atplaukusius į New Yorką laivus.

Jonas Budraitis, Grand Rapids, Mich. Klausėte koks laivas atplaukė į New Yorką 1908 metais balandžio 29 d. Tą dieną atplaukė laivas S. S. Campania iš Liverpool, Anglijos.

Jurgis Stankus, Freehold, L. I. 1911 metais birželio 27 d. iš Hamburgo į New Yorką atplaukė laivas S. S. Cleveland.

Juozas Tamulionis, Phila., Pa. 1902 metais sausio 16 d. į New Yorką atplaukė laivas S. S. Pennsylvania. Greičiausiai tuo laivu ir atvykote.

J. Bereikiui, New York City. Jeigu norite tikrai sužinoti laivo vardą, tai reikia pranešti kurią dieną atvykote į New Yorką. Pažymėti tik mėnesį ir metus neužtenka, nes per mėnesį atplaukia ir atplaukdavo daug laivų. Praneškite dieną ir iš kurio uosto sėdote į laivą. T. B.

Išigykite naują angliškai-lietuvišką žodyną ir Lietuvos žemėlapi

Vienybės administracijoje yra gauti naujieji A. Herlito angliškai-lietuviški žodynai, kurie parduodami po \$2.00. Žodynai labai parankaus formato ir apdaryti.

Taip pat galima gauti naujuosius Lietuvos spalvotus žemėlapius po \$1.00.

Siunčiant užsakymus per paštą pridėkite 15 centų pašto išlaidoms. Užsakymus siųskite Lithuanian Press Corp., Inc., 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vienybės Dienraščio Metinis Koncertas Vasario 13 d., 1938 M. LABOR LYCEUM SALEJE

Kur galite gauti bilietų Vienybės koncertui vasario 13 d.

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., kamps Adams St., Newark, N. J.

G. Jokubaitis, Station Tavern, Stony Brook, L. I., N. Y. Route 25.

B. Mockus, 93-95 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Susivienijimo Salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Juozas Ginkus, Saldainių krautuvė, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Republic Liquor Store, 415-417 Keap St., Brooklyn, N. Y.

Piliečių Klubas, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

J. Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Piliečių Klubas, 60-39 Perry Ave., Maspeth, L. I.

Narvydas — Newstand, 336 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

B. Stankus, 67 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Venis, 37 School St., Brooklyn, N. Y.

Šaplas ir Vaiginis, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y.

A. Vikrikas, 123 Grand St., Brooklyn, N. Y.

B. Vaitkaitis, 56-10 Remsen Pl., Maspeth, L. I.

KLaidos atitaisymas

Šių metų sausio 11 d. žinutėje iš Newarko, N. J. "Iš New Jersey lietuvių veikimo" buvo pažymėta visa eilė newarkiečių, kurie aukėjo dovanas Vilniui Vaduoti Sąjungos Skyriaus rengiamai Bingo Party. Aukotojų sąrašas buvo praleistas vietinis veikėjas ir žinomas gazolino stoties savininkas, biznesieris Pranas Petrulis, kuris taip pat aukėjo tam tikslui. A. S. T.

LINKĖJIMAI IŠ FLORIDOS

M. Stanelienė, N. Kulbokienė, I. Trečiokienė ir K. Garšvienė iš Floridos siunčia linkėjimus ir sako: "Gerai išsi-maudėme ir gerokai saule apdegėm. Oras čia kogeriausias, labai gražu ir šilta. Visa kelionė buvo labai gera."

MIRĖ

Stanley Garliauskas, 42 metų amžiaus, gyveno 261 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Mirė sausio 22 d. Greenpoint ligoninėje. Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 25 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Trejybės kapines. Kūnas pašarvotas J. Garšvos kopytėlėje.

ATSIIMKITE LAIŠKUS

Vienybės administracijoje yra laišakai šioms asmenims: Stanislas Boguckis, Jakubaitis from Kruclunas, Baltimore, Md.

Frank Jonaitis

H. Kabus, Apolonija Lastauskiene, T. Laukus, Geo. Loeffler, J. Petrika, J. Puskunig, J. Purvis, K. Povalkis

St. Peters

A. Sleuis, V. Tamkus, J. Tuskin, Mary Tamas, W. Urban, J. Widunas, A. Zimas, V. Wilkes, I. Stakiu, J. Szatkowska, W. Razsolaskis, F. Gedrayčiu, P. Blagoff, J. Kazakauskas, J. C. Baltus, Malonėkite laiškus atsiimti.

PARSIDUODA

Dvieju šeimynų namas su garo šiluma, maudyne ir kitais įrengimais. 316 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. Pigiai \$4,000. Reikia įmokėti tik \$2,000. Namas naujai pertaisytas. Kreipkitės pas savininką aukščiaiu minėtu adresu.

HAVEMAYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

Tel.: Triangle 3-3622

168 GRAND STREET,

Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

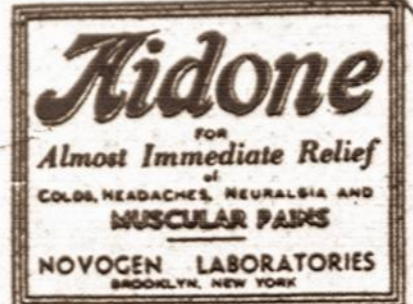
Perkelt savo Williamsburgo ofisą į 522 BEDFORD AVE

atoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 val.

FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE Jeigu nušalot, naudokite AIDONE Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. 61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I.

Tel. Evergreen 4-8213 Tel. Havemeyer 8-2977

SKAITYKITE VIENYBĖ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gamintį ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Bropekis, savininkas

PIRMOS RUŠIES LIETUVISKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-543

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS

402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.

TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS

54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalsams